

DIREKTYVOS 2024/1712 IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ IR JŲ PROJEKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

<p>2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1712, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas, patvirtintas 2000 m. rugsėjo 26 d. įstatymu Nr. VIII-1968, suvestinė redakcija nuo 2024-03-27. iki 2024-06-13 (toliau – BK) 2. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas, patvirtintas 2000 m. rugsėjo 26 d. įstatymu Nr. VIII-1968, galiojanti suvestinė redakcija nuo 2026-01-01 (toliau – BK Nr. XIV-2573) 3. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 147, 157, 256, 270, 270¹, 270³ ir 277¹ straipsnių ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 270⁵, 273¹, 274¹ ir 274⁶ straipsniais įstatymo projektas (toliau – BK projektas) 4. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 487 ir 579 straipsnių bei priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 21² straipsniu įstatymo projektas (toliau – ANK projektas) 5. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas, patvirtintas 2002 m. kovo 14 d. įstatymu Nr. IX-785, suvestinė redakcija nuo 2024-04-01 iki 2024-05-13 (toliau – BPK) 6. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtintas 2000 m. liepos 18 d. įstatymu Nr. VIII-1864, suvestinė redakcija nuo 2023-05-01 iki 2024-04-30 (toliau – CK) 7. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas Nr. I-1234, suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-06-30 (toliau – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas) 8. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 19, 30, 36, 36(3), 36(4), 45 ir 50 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 36(6) straipsniu įstatymas Nr. XIV-2915 (toliau – VTAPI XIV-2915) 9. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 1,2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektas) 10. Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymas Nr. X-296, suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 2025-12-30 (toliau – Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymas) 11. Lietuvos Respublikos policijos įstatymas Nr. VIII-2048, suvestinė redakcija nuo 2023-01-01 iki 2024-11-22 (toliau – Policijos įstatymas) 12. Lietuvos Respublikos pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymas Nr. XIV-169 (toliau – Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymas) 13. Lietuvos Respublikos pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymo Nr. XIV-169 1, 2, 3, 9 straipsnių ir priedo pakeitimo 	<p>Perkėlimo į nacionalinę teisę lygis</p>
--	--	---

	<p>įstatymo projektas (toliau – Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims projektas);</p> <p>14. Lietuvos Respublikos teismų įstatymas Nr. I-480, suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-06-30 (toliau – Teismų įstatymas)</p> <p>15. Lietuvos Respublikos įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties Nr. IX-2206, suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2024-06-07 (toliau – Įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties)</p> <p>16. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas Nr. X-493 (toliau – Socialinių paslaugų įstatymas)</p> <p>17. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021 m. liepos 19 d. įsakymas Nr. A1-528 „Dėl Akredituotos pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, (toliau – Įsakymas dėl akredituotos pagalbos nuo nusikalstamos veikos)</p> <p>18. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso ir kriminalinės žvalgybos dalyvių, teisingumo ir teisėsaugos institucijų pareigūnų apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymas Nr. X-1542, suvestinė redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d. (toliau – Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymas)</p> <p>19. Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymas Nr. I-599, suvestinė redakcija nuo 2024-01-01 iki 2025-12-31 (toliau – Prokuratūros įstatymas)</p> <p>20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. balandžio 18 d. nutarimas Nr. 430 „Dėl Apsisprendimo laikotarpio, per kurį užsienietis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas dėl apsisprendimo bendradarbiauti)</p> <p>21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. balandžio 23 d. nutarimas Nr. 227 Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. rugpjūčio 11 d. nutarimo Nr. 785 dėl kovos su prekybos žmonėmis koordinavimo pakeitimo (toliau – Nutarimas dėl kovos su prekyba žmonėmis koordinavimo)</p> <p>22. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr. I-126 „Dėl rekomendacijų dėl nepilnamečio liudytojo ir nukentėjusiojo apklausos patvirtinimo“, suvestinė redakcija nuo 2022-02-15 (toliau – Įsakymas dėl nepilnamečio liudytojo ir nukentėjusiojo apklausos)</p> <p>23. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2024 m. liepos 29 d. įsakymas Nr. 1V-474 „Dėl Kovos su prekyba žmonėmis 2024–2026 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planas)</p> <p>24. Kolegialių institucijų 2021 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. A1-867/1V-874/1R-412 „Dėl Pirmojo kontakto institucijų, pagalbos tarnybų bendradarbiavimo, pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, suvestinė redakcija 2026-02-02 (toliau – Pirmojo kontakto institucijų įsakymas)</p>	
--	---	--

	<p>25. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2025 m. sausio 13 d. įsakymas Nr. 1V-31 dėl 2017 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 1V-245 dėl įsakymo dėl statistinių duomenų ir kitos informacijos apie prekybos žmonėmis padėtį ir kovo su prekybos žmonėmis priemonės bei veiksmus teikimo Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriams tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimo (toliau – Įsakymas dėl statistinių duomenų)</p> <p>26. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2020 m. balandžio 17 d. įsakymas Nr. I-103 „Dėl Asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos prokuratūroje tvarkos aprašo patvirtinimo“, suvestinė redakcija nuo 2026-03-18 (toliau – Aprašas)</p> <p>27. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. A1-947 „Dėl Užsieniečių pažeidžiamumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Užsieniečių pažeidžiamumo nustatymo tvarkos aprašas)</p> <p>28. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. A1-461 „Dėl Užsieniečių, kaip esančių ar buvusių su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų aukų, jų apsisprendimo laikotarpiu apgyvendinimo Pabėgėlių priėmimo centre tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Užsieniečių, kaip esančių ar buvusių su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų aukų, jų apsisprendimo laikotarpiu apgyvendinimo Pabėgėlių priėmimo centre tvarkos aprašas)</p>	
<p><i>1 straipsnis</i></p> <p>Direktyvos 2011/36/ES daliniai pakeitimai</p> <p>Direktyva 2011/36/ES iš dalies keičiama taip:</p> <p>2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a) 3 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„3. Išnaudojimas apima bent jau kitų asmenų išnaudojimą prostitucijai ar kitas seksualinio išnaudojimo formas, priverstinį darbą ar paslaugas, įskaitant elgetavimą, vergiją ar į vergiją panašias praktikas, priverstinę tarnystę, išnaudojimą įtraukiant į nusikalstamą veiką, arba organų išėmimą, arba išnaudojimą surogatinei motinystei, priverstinei santuokai ar neteisėtam įvaikinimui.“</p>	<p>BK Projektas</p> <p>1 straipsnis. 147 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 147 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas pardavė, pirkto, kitaip perleido ar įgijo, verbavo, gabeną ar laikė nelaisvėje žmogų panaudodamas fizinį smurtą ar grasinimus arba kitaip atimdamas galimybę priešintis, arba pasinaudodamas nukentėjusio asmens priklausomumu ar pažeidžiamumu, arba panaudodamas apgaule, arba priimdamas ar sumokėdamas pinigus, arba gaudamas ar suteikdamas kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja nukentėjusį asmenį, jeigu kaltininkas žinojo arba siekė, kad nukentėjęs asmuo, nesvarbu, ar jis sutiko, būtų išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai ar kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei, fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui, ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti, surogatinei motinystei arba kitais išnaudojimo tikslais,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.“</p> <p>2. Pakeisti 147 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau nukentėjusiems asmenims arba sukeldamas pavojų nukentėjusio</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba naudodamas informacines ir ryšių technologijas platino pornografinio pobūdžio medžiagą, vaizdus, vaizdo įrašus ar panašią medžiagą, kurioje vaizduojamas nukentėjusysis, ar palengvino tokios medžiagos platinimą, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus, baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.“</p> <p>2 straipsnis. 157 straipsnio 1 dalies pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 157 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas siūlė pirkti, kitaip įgyti, pardavė, pirkė, kitaip perleido, įgijo, verbavo, gabenė arba laikė nelaisvėje vaiką žinodamas ar siekdamas, kad, neatsižvelgiant į vaiko sutikimą, jis būtų neteisėtai įvaikintas, išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai, kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei, fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikaltimams veikti daryti, surogatinei motinystei arba kitiems išnaudojimo tikslams, baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.“</p> <p>2. Pakeisti 157 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau vaikų arba mažamečiui, arba sukeldamas pavojų nukentėjusio asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba naudodamas informacines ir ryšių technologijas platino pornografinio pobūdžio medžiagą, vaizdus, vaizdo įrašus ar panašią medžiagą, kurioje vaizduojamas nukentėjusysis, ar palengvino tokios medžiagos platinimą, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus, baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.“</p>	
<p>b) 5 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„5. Jeigu 1 dalyje nurodytas elgesys yra susijęs su vaiku, už jį baudžiama kaip už prekybą žmonėmis, net jeigu nepanaudotas nė vienas iš 1 dalyje nurodytų būdų. Ši dalis netaikoma</p>	<p>BK projektas</p> <p>1 straipsnis. 147 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 147 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas pardavė, pirkė, kitaip perleido ar įgijo, verbavo, gabenė ar laikė nelaisvėje žmogų panaudodamas fizinį smurtą ar grasinimus arba</p>	<p>Visiškas</p>

<p>išnaudojimui surogatinei motinystei, kaip nurodyta 3 dalyje, išskyrus atvejus, kai surogatinė motina yra vaikas.“</p> <p>;</p>	<p>kitaip atimdamas galimybę priešintis, arba pasinaudodamas nukentėjusio asmens priklausomumu ar pažeidžiamumu, arba panaudodamas apgaulę, arba priimdamas ar sumokėdamas pinigus, arba gaudamas ar suteikdamas kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja nukentėjusį asmenį, jeigu kaltininkas žinojo arba siekė, kad nukentėjęs asmuo, nesvarbu, ar jis sutiko, būtų išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai ar kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei, fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui, ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti, surogatinei motinystei arba kitais išnaudojimo tikslais,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.“</p> <p>2. Pakeisti 147 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau nukentėjusiems asmenims arba sukeldamas pavojų nukentėjusio asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba naudodamas informacines ir ryšių technologijas platino pornografinio pobūdžio medžiagą, vaizdus, vaizdo įrašus ar panašią medžiagą, kurioje vaizduojamas nukentėjusysis, ar palengvino tokios medžiagos platinimą, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.“</p> <p>2 straipsnis. 157 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 157 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas siūlė pirkti, kitaip įgyti, pardavė, pirkė, kitaip perleido, įgijo, verbavo, gabeno arba laikė nelaisvėje vaiką žinodamas ar siekdamas, kad, neatsižvelgiant į vaiko sutikimą, jis būtų neteisėtai įvaikintas, išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai, kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei, fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti, surogatinei motinystei arba kitiems išnaudojimo tikslams,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.“</p> <p>2. Pakeisti 157 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau vaikų arba mažamečiui, arba sukeldamas pavojų nukentėjusio asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje</p>	
---	---	--

	<p>grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba naudodamas informacines ir ryšių technologijas platino pornografinio pobūdžio medžiagą, vaizdus, vaizdo įrašus ar panašią medžiagą, kurioje vaizduojamas nukentėjusysis, ar palengvino tokios medžiagos platinimą, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.“</p>	
<p>2)4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a)2 dalies d punktas pakeičiamas taip:</p> <p>„d)buvo padaryta panaudojant sunkų smurtą arba aukai padaryta ypač didelė žala, įskaitant fizinę arba psichologinę žalą.“</p> <p>;</p>	<p>BK projektas</p> <p>1 straipsnis. 147 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 147 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas pardavė, pirkto, kitaip perleido ar įgijo, verbavo, gabeno ar laikė nelaisvėje žmogų panaudodamas fizinį smurtą ar grasinimus arba kitaip atimdamas galimybę priešintis, arba pasinaudodamas nukentėjusio asmens priklausomumu ar pažeidžiamumu, arba panaudodamas apgaulę, arba priimdamas ar sumokėdamas pinigus, arba gaudamas ar suteikdamas kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja nukentėjusį asmenį, jeigu kaltininkas žinojo arba siekė, kad nukentėjęs asmuo, nesvarbu, ar jis sutiko, būtų išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai ar kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei, fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui, ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti, surogatinei motinystei arba kitais išnaudojimo tikslais,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.“</p> <p>2. Pakeisti 147 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau nukentėjusiems asmenims arba sukeldamas pavojų nukentėjusio asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba naudodamas informacines ir ryšių technologijas platino pornografinio pobūdžio medžiagą, vaizdus, vaizdo įrašus ar panašią medžiagą, kurioje vaizduojamas nukentėjusysis, ar palengvino tokios medžiagos platinimą, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.“</p>	Visiškas

	<p>2 straipsnis. 157 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 157 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas siūlė pirkti, kitaip įgyti, pardavė, pirkė, kitaip perleido, įgijo, verbavo, gabenė arba laikė nelaisvėje vaiką žinodamas ar siekdamas, kad, neatsižvelgiant į vaiko sutikimą, jis būtų neteisėtai įvaikintas, išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai, kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei, fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikaltimai veikai daryti, surogatinei motinystei arba kitiems išnaudojimo tikslams,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.“</p> <p>2. Pakeisti 157 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau vaikų arba mažamečiui, arba sukeldamas pavojų nukentėjusio asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba naudodamas informacines ir ryšių technologijas platino pornografinio pobūdžio medžiagą, vaizdus, vaizdo įrašus ar panašią medžiagą, kurioje vaizduojamas nukentėjusysis, ar palengvino tokios medžiagos platinimą, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.“</p>	
<p>b)3 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad toliau nurodytos aplinkybės, kai jos susijusios su 2 straipsnyje nurodyta nusikalstama veika, pagal atitinkamas nacionalinės teisės nuostatas būtų laikomos atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis:</p> <p>a) tai, kad veiką padarė valstybės pareigūnai, eidami savo pareigas;</p> <p>b) tai, kad veiką padaręs asmuo, naudodamas informacines ir ryšių technologijas, palengvino seksualinio pobūdžio vaizdų, vaizdo įrašų ar panašios medžiagos, kurioje figūruoja auka,</p>	<p>BK projektas</p> <p>1 straipsnis. 147 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 147 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas pardavė, pirkė, kitaip perleido ar įgijo, verbavo, gabenė arba laikė nelaisvėje žmogų panaudodamas fizinį smurtą ar grasinimus arba kitaip atimdamas galimybę priešintis, arba pasinaudodamas nukentėjusio asmens priklausomumu ar pažeidžiamumu, arba panaudodamas apgaulę, arba priimdamas ar sumokėdamas pinigus, arba gaudamas ar suteikdamas kitokią naudą asmeniui, kuris faktiškai kontroliuoja nukentėjusį asmenį, jeigu kaltininkas žinojo arba siekė, kad nukentėjęs asmuo, nesvarbu, ar jis sutiko, būtų išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai ar kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei, fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui, ar paslaugoms,</p>	Visiškas

<p>platinimą arba tokią medžiagą platino naudodamas tokias technologijas.“</p> <p>;</p>	<p>įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti, surogatinei motinystei arba kitais išnaudojimo tikslais,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.“</p> <p>2. Pakeisti 147 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau nukentėjusiems asmenims arba sukeldamas pavojų nukentėjusio asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba naudodamas informacines ir ryšių technologijas platino pornografinio pobūdžio medžiagą, vaizdus, vaizdo įrašus ar panašią medžiagą, kurioje vaizduojamas nukentėjusysis, ar palengvino tokios medžiagos platinimą, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.“</p> <p>2 straipsnis. 157 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 157 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Tas, kas siūlė pirkti, kitaip įgyti, pardavė, pirkė, kitaip perleido, įgijo, verbavo, gabeno arba laikė nelaisvėje vaiką žinodamas ar siekdamas, kad, neatsižvelgiant į vaiko sutikimą, jis būtų neteisėtai įvaikintas, išnaudojamas vergijos ar panašiomis į vergiją sąlygomis, prostitucijai, pornografijai, kitoms seksualinio išnaudojimo formoms, priverstinei, fiktyviai santuokai, priverstiniam darbui ar paslaugoms, įskaitant elgetavimą, nusikalstamai veikai daryti, surogatinei motinystei arba kitiems išnaudojimo tikslams,</p> <p>baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.“</p> <p>2. Pakeisti 157 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė dviem ar daugiau vaikų arba mažamečiui, arba sukeldamas pavojų nukentėjusio asmens gyvybei, arba dalyvaudamas organizuotoje grupėje, arba žinodamas ar siekdamas, kad būtų paimtas nukentėjusio asmens organas, audinys ar ląstelės, arba naudodamas informacines ir ryšių technologijas platino pornografinio pobūdžio medžiagą, vaizdus, vaizdo įrašus ar panašią medžiagą, kurioje vaizduojamas nukentėjusysis, ar palengvino tokios medžiagos platinimą, arba būdamas valstybės tarnautojas ar viešojo administravimo funkcijas atliekantis asmuo ir vykdydamas įgaliojimus,</p>	
---	--	--

	baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.“	
<p>3)5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a)1 dalies įžanginė formuluotė pakeičiama taip:</p> <p>„1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniai asmenys galėtų būti traukiami atsakomybėn už 2 ir 3 straipsniuose bei 18a straipsnio 1 dalyje nurodytas nusikalstamas veikas, kurias jų naudai padarė asmuo, veikęs individualiai arba kaip tokio juridinio asmens struktūros narys ir užimantis to juridinio asmens struktūroje vadovaujančias pareigas, jeigu jis turėjo teisę:“</p> <p>;</p> <p>b)2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:</p> <p>„2. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad juridinis asmuo galėtų būti traukiamas atsakomybėn, kai dėl 1 dalyje nurodyto asmens nepakankamos priežiūros arba kontrolės jam pavaldus asmuo galėjo padaryti 2 ir 3 straipsniuose bei 18a straipsnio 1 dalyje nurodytas veikas šio juridinio asmens naudai.</p> <p>3. Juridinio asmens atsakomybė pagal 1 ir 2 dalis nepašalina fizinių asmenų, padariusių, kursčiusių ar padėjusių padaryti 2 ir 3 straipsniuose bei 18a straipsnio 1 dalyje nurodytas nusikalstamas veikas, baudžiamosios atsakomybės.“</p> <p>;</p>	<p>BK</p> <p>20 straipsnis. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė</p> <p>1. Juridinis asmuo atsako tik už nusikalstamas veikas, už kurių padarymą šio kodekso specialiojoje dalyje numatyta juridinio asmens atsakomybė.</p> <p>2. Juridinis asmuo atsako už fizinio asmens padarytas nusikalstamas veikas tik tuo atveju, jeigu nusikalstamą veiką juridinio asmens naudai arba interesais padarė fizinis asmuo, veikęs individualiai ar juridinio asmens vardu, jeigu jis, eidamas vadovaujančias pareigas juridiniame asmenyje, turėjo teisę:</p> <p>1) atstovauti juridiniam asmeniui arba</p> <p>2) priimti sprendimus juridinio asmens vardu, arba</p> <p>3) kontroliuoti juridinio asmens veiklą.</p> <p>3. Juridinis asmuo gali atsakyti už nusikalstamas veikas ir tuo atveju, jeigu jas juridinio asmens naudai padarė juridinio asmens darbuotojas ar įgaliotas atstovas šio straipsnio 2 dalyje nurodyto asmens nurodymu ar leidimu arba dėl nepakankamos priežiūros arba kontrolės.</p> <p>4. Juridinis asmuo gali atsakyti už kontroliuojamo arba jam atstovaujančio kito juridinio asmens šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nurodytomis sąlygomis padarytas nusikalstamas veikas, jeigu jos padarytos pirmiau nurodyto juridinio asmens naudai jame vadovaujančias pareigas einančio ar jo įgalioto asmens nurodymu ar leidimu arba dėl nepakankamos priežiūros ar kontrolės.</p> <p>5. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė nepašalina fizinio asmens, kuris padarė, organizavo, kurstė arba padėjo padaryti nusikalstamą veiką, baudžiamosios atsakomybės. Juridinio asmens baudžiamosios atsakomybės už jo naudai arba jo interesais fizinio asmens padarytą, organizuotą, kurstytą ar padėtą padaryti nusikalstamą veiką nepašalina fizinio asmens baudžiamoji atsakomybė, taip pat tai, kad fizinis asmuo už šią veiką atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės arba jis nėra traukiamas atsakomybėn dėl kitų priežasčių.</p> <p><...></p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. IX-2314, 2004-07-05, Žin., 2004, Nr. 108-4030 (2004-07-13)</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XII-2780, 2016-11-10, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26876</p> <p>147 straipsnis. Prekyba žmonėmis</p>	Visiškas

	<p><...> 4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo. <i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. X-272, 2005-06-23, <i>Žin.</i>, 2005, Nr. 81-2945 (2005-06-30) Nr. XI-2198, 2012-06-30, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 82-4276 (2012-07-13)</p> <p>147² straipsnis. Naudojimasis asmens priverstiniu darbu ar paslaugomis <...> 3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo. <i>Kodeksas papildytas straipsniu:</i> Nr. XI-2198, 2012-06-30, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 82-4276 (2012-07-13)</p> <p>157 straipsnis. Vaiko pirkimas arba pardavimas <...> 4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo. <i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. X-272, 2005-06-23, <i>Žin.</i>, 2005, Nr. 81-2945 (2005-06-30) Nr. XI-2198, 2012-06-30, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 82-4276 (2012-07-13)</p>	
4)6 straipsnis pakeičiamas taip: <i>„6 straipsnis</i> Sankcijos juridiniams asmenims 1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridinis asmuo, patrauktas atsakomybėn pagal 5 straipsnio 1 ar 2 dalį, būtų baudžiamas taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas baudžiamąsias arba ne baudžiamojo pobūdžio sankcijas arba priemones.	<p><i>Pastaba. Visas Direktyvoje numatytas nusikalstamas veikas kriminalizuojantys BK straipsniai numato veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas.</i></p> <p>BK 147 straipsnis. Prekyba žmonėmis 1. <...> baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų. 2. <...> baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.<...> 4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo. <i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. X-272, 2005-06-23, <i>Žin.</i>, 2005, Nr. 81-2945 (2005-06-30) Nr. XI-2198, 2012-06-30, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 82-4276 (2012-07-13)</p> <p>147² straipsnis. Naudojimasis asmens priverstiniu darbu ar paslaugomis 1. <...> baudžiamas viešaisiais darbais arba bausia, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų. <...> 3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo. <i>Kodeksas papildytas straipsniu:</i> Nr. XI-2198, 2012-06-30, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 82-4276 (2012-07-13)</p> <p>157 straipsnis. Vaiko pirkimas arba pardavimas</p>	Visiškas

	<p>1. <...> baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.</p> <p>2. <...> baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.</p> <p><...></p> <p>4. Už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. X-272, 2005-06-23, <i>Žin.</i>, 2005, Nr. 81-2945 (2005-06-30) Nr. XI-2198, 2012-06-30, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 82-4276 (2012-07-13)</p>	
<p>2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad juridiniams asmenims, patrauktiems atsakomybėn pagal 5 straipsnio 1 ar 2 dalį, taikomos sankcijos ar priemonės už 2 ir 3 straipsniuose bei 18a straipsnio 1 dalyje nurodytas nusikalstamas veikas apimtų baudžiamąsias arba ne baudžiamojo pobūdžio baudas ir gali apimti kitas baudžiamąsias ar ne baudžiamojo pobūdžio sankcijas arba priemones, pavyzdžiui</p>	<p><i>Pastaba. Už visas Direktyvoje numatytas nusikalstamas veikas, kurios yra įgyvendintos nacionalinėje teisėje yra numatytos veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos sankcijos.</i></p> <p>BK</p> <p>43 straipsnis. Bausmių rūšys juridiniams asmenims</p> <p>1. Juridiniam asmeniui už padarytą nusikalstamą veiką gali būti skiriamos šios bausmės:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bauda; 2) juridinio asmens veiklos apribojimas; 3) juridinio asmens likvidavimas. <p>2. Teismas, paskyręs bausmę juridiniam asmeniui, gali nutarti paskelbti šį nuosprendį per visuomenės informavimo priemones. Nuosprendis, kuriuo teismas juridiniam asmeniui paskiria bausmę už šio kodekso XXXIII skyriuje numatytus nusikaltimus, privalo būti paskelbtas per visuomenės informavimo priemones.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XIII-653, 2017-09-28, paskelbta TAR 2017-10-05, i. k. 2017-15859</p> <p>3. Juridiniam asmeniui už vieną nusikalstamą veiką gali būti skiriama tik viena bausmė.</p> <p>4. Juridiniams asmenims skiriamos bausmės šio kodekso specialiosios dalies straipsnių sankcijose nenurodomos. Teismas, skirdamas bausmę juridiniam asmeniui, vadovaujasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytu bausmių sąrašu.</p> <p>BK Nr. XIV-2573</p> <p>67 straipsnis. Baudžiamojo poveikio priemonių paskirtis ir rūšys</p> <p><...>.</p> <p>5. Juridiniam asmeniui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės arba kartu su bausme, gali būti skiriamos šios baudžiamojo poveikio priemonės: turtinės ir (ar) neturtinės žalos atlyginimas ar pašalinimas, įmoka į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, turto konfiskavimas, išplėstinis turto konfiskavimas, uždraudimas juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, uždraudimas juridiniam</p>	<p>Visiškas</p>

asmeniui gauti paramą, subsidiją ar dotaciją, uždraudimas juridiniam asmeniui reorganizuotis. Kartu su baudos bausmė įmoka į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą neskiriama. Baudžiamojo poveikio priemonės, išskyrus įmoką į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, turtinės ir (ar) neturtinės žalos atlyginimą ar pašalinimą, turto konfiskavimą ar išplėstinį turto konfiskavimą, negali būti skiriamos kartu su juridinio asmens likvidavimo bausmė.

47 straipsnis. Bauda

1. Bauda yra piniginė bausmė, teismo skiriama šio kodekso specialiojoje dalyje numatytais atvejais.

2. Bauda skaičiuojama minimalaus gyvenimo lygio (MGL) dydžiais.

3. Nustatoma bauda:

- 1) už baudžiamąjį nusižengimą – nuo 15 iki 500 MGL dydžio;
- 2) už nesunkų nusikaltimą – nuo 50 iki 2 000 MGL dydžio;
- 3) už apysunkį nusikaltimą – nuo 100 iki 4 000 MGL dydžio;
- 4) už sunkų nusikaltimą – nuo 150 iki 6 000 MGL dydžio;
- 5) už neatsargų nusikaltimą – nuo 20 iki 750 MGL dydžio.

4. Juridiniam asmeniui nustatoma nuo 200 iki 100 000 MGL dydžio bauda.

4¹. Jeigu juridinio asmens metinės pajamos iki nusikaltimo padarymo ėjusiais metais viršijo 300 000 MGL, jam skiriama nuo 2 iki 15 procentų metinių pajamų, gautų iki nusikaltimo padarymo ėjusiais metais, dydžio bauda. Šiuo atveju juridiniam asmeniui skiriamos baudos maksimalus dydis negali būti mažesnis nei 100 000 MGL.

5. Baudos dydis už padarytą nusikalstamą veiką straipsnio sankcijoje nenurodomas. Jį nustato teismas, skirdamas bausmę.

6. Už šio kodekso XXXIII skyriuje numatytas nusikalstamas veikas skiriama bauda negali būti mažesnė negu nustatyto nusikalstamos veikos dalyko, kaltininko padarytos turtinės žalos arba kaltininko gautos ar siektos gauti turtinės naudos sau ar kitam asmeniui dydis. Kai yra keli baudos dydžio apskaičiavimo kriterijai, skiriamos baudos dydis apskaičiuojamas pagal tą, kurio vertė, išreikšta pinigais, yra didžiausia. Kai bauda skiriama vadovaujantis šioje dalyje nustatytais taisyklėmis, galutinė teismo paskirta bauda už šio kodekso XXXIII skyriuje numatytas nusikalstamas veikas gali viršyti šio straipsnio 3, 4 ir 4¹ dalyse nurodytus maksimalius baudos dydžius, tačiau negali būti mažesnė negu šio straipsnio 3, 4 ir 4¹ dalyse numatyti minimalūs baudos dydžiai.

7. Jeigu asmuo neturi lėšų sumokėti teismo paskirtą baudą, teismas, vadovaudamasis šio kodekso 65 straipsnyje nustatytais taisyklėmis, nuteistojo sutikimu šią bausmę gali pakeisti viešaisiais darbais.

8. Jeigu asmuo vengia savo noru sumokėti baudą ir nėra galimybių ją išieškoti, teismas gali pakeisti baudą laisvės apribojimu. Keisdamas baudą laisvės

<p>a) teisės į valstybės teikiamas išmokas arba pagalbą atėmimą;</p> <p>b) draudimą gauti viešąjį finansavimą, įskaitant draudimą dalyvauti konkurso procedūrose, gauti dotacijas, koncesijas ir licencijas;</p> <p>c) laikiną ar nuolatinį teisės verstis komercine veikla atėmimą;</p> <p>d) leidimų ir įgaliojimų vykdyti veiklą, kurią vykdant buvo padaryta atitinkama nusikalstama veika, atėmimą;</p> <p>e) teisminės priežiūros skyrimą;</p> <p>f) likvidavimą teismo sprendimu;</p> <p>g) nusikalstamai veikai padaryti panaudotų įmonių ir įstaigų uždarymą;</p>	<p>apribojimu, teismas vadovaujasi šio kodekso 48 ir 65 straipsniuose nustatytais taisyklėmis.</p> <p>72⁷ straipsnis. Uždraudimas juridiniam asmeniui gauti paramą, subsidiją ar dotaciją Teismas uždraudžia juridiniam asmeniui gauti paramą, subsidiją, dotaciją arba kitas išmokas iš valstybės, savivaldybės ar Europos Sąjungos biudžeto arba kitų fondų lėšų. Gauti paramą, subsidiją, dotaciją arba kitas išmokas asmeniui gali būti uždraudžiama nuo vienerių iki penkerių metų. Šios baudžiamojo poveikio priemonės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.</p> <p>72⁶ straipsnis. Uždraudimas juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose 1. Teismas uždraudžia juridiniam asmeniui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose kaip tiekėjui. Dalyvauti viešuosiuose pirkimuose juridiniam asmeniui gali būti uždraudžiama nuo dvejų iki penkerių metų. Šios baudžiamojo poveikio priemonės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais. 2. Ši baudžiamojo poveikio priemonė gali būti skiriama tais atvejais, kai draudimas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose kaip tiekėjui juridiniam asmeniui nekyla pagal viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus.</p> <p>52 straipsnis. Juridinio asmens veiklos apribojimas 1. Teismas, skirdamas juridinio asmens veiklos apribojimo bausmę, uždraudžia juridiniam asmeniui verstis tam tikra veikla ar įpareigoja uždaryti tam tikrą juridinio asmens padalinį. 2. Juridinio asmens veikla gali būti apribota nuo vienerių iki penkerių metų. Šios bausmės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.</p> <p><i>Pastaba – nurodytos direktyvos nuostatos nacionalinėje teisėje neketinama įgyvendinti.</i></p> <p>53 straipsnis. Juridinio asmens likvidavimas Teismas, skirdamas juridinio asmens likvidavimo bausmę, įpareigoja juridinį asmenį per teismo nustatytą terminą nutraukti visą ūkinę, komercinę, finansinę ar profesinę veiklą ir uždaryti visus juridinio asmens padalinius.</p>	
--	---	--

<p>h) kai yra viešasis interesas, viso teismo sprendimo, susijusio su padaryta nusikalstama veika ir paskirtomis sankcijomis ar priemonėmis, arba jo dalies paskelbimą, nepažeidžiant privatumo ir asmens duomenų apsaugos taisyklių.“</p>	<p>52 straipsnis. Juridinio asmens veiklos apribojimas</p> <p>1. Teismas, skirdamas juridinio asmens veiklos apribojimo bausmę, uždraudžia juridiniam asmeniui verstis tam tikra veikla ar įpareigoja uždaryti tam tikrą juridinio asmens padalinį.</p> <p>2. Juridinio asmens veikla gali būti apribota nuo vienerių iki penkerių metų. Šios bausmės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.</p> <p>43 straipsnis. Bausmių rūšys juridiniams asmenims</p> <p><...></p> <p>2. Teismas, paskyręs bausmę juridiniam asmeniui, gali nutarti paskelbti šį nuosprendį per visuomenės informavimo priemones. Nuosprendis, kuriuo teismas juridiniam asmeniui paskiria bausmę už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą ir šio kodekso XXXIII skyriuje numatytus nusikaltimus, privalo būti paskelbtas per visuomenės informavimo priemones.</p>	
<p>5) 7 straipsnis išbraukiamas;</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p>	
<p>6) 8 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„8 straipsnis</p> <p>Baudžiamojo persekiojimo ar sankcijų netaikymas aukoms</p> <p>Valstybės narės, vadovaudamosi savo teisinės sistemos pagrindiniais principais, imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad kompetentingos nacionalinės institucijos turėtų įgaliojimus netraukti baudžiamojon atsakomybėn prekybos žmonėmis aukų ir joms netaikyti sankcijų už dalyvavimą nusikalstamose ar kitose neteisėtose veikose, kurias jos buvo priverstos padaryti tiesiogiai dėl bet kurios iš jų atžvilgiu įvykdytų veikų, nurodytų 2 straipsnyje.“</p> <p>;</p>	<p>BK</p> <p>147 straipsnis. Prekyba žmonėmis</p> <p><...></p> <p>3. Nukentėjęs nuo šiame straipsnyje numatytos veikos asmuo gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už nusikalstamą veiką, kurią jis buvo priverstas tiesiogiai padaryti dėl jam padarytos šiame straipsnyje numatytos veikos.</p> <p><...></p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p> <p>Nr. X-272, 2005-06-23, <i>Žin.</i>, 2005, Nr. 81-2945 (2005-06-30)</p> <p>Nr. XI-2198, 2012-06-30, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 82-4276 (2012-07-13)</p> <p>157 straipsnis. Vaiko pirkimas arba pardavimas</p> <p><...></p> <p>3. Nukentėjęs nuo šiame straipsnyje numatytos veikos asmuo gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už nusikalstamą veiką, kurią jis buvo tiesiogiai priverstas padaryti dėl jam padarytos šiame straipsnyje numatytos veikos.</p> <p><...></p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p> <p>Nr. X-272, 2005-06-23, <i>Žin.</i>, 2005, Nr. 81-2945 (2005-06-30)</p> <p>Nr. XI-2198, 2012-06-30, <i>Žin.</i>, 2012, Nr. 82-4276 (2012-07-13)</p> <p>ANK projektas</p> <p>Papildyti Kodeksą 21² straipsniu</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>„21² straipsnis. Nukentėjusiojo nuo prekybos žmonėmis atleidimas nuo administracinės atsakomybės</p> <p>Asmuo atleidžiamas nuo administracinės atsakomybės, jeigu administracinį nusižengimą buvo priverstas tiesiogiai padaryti dėl jo atžvilgiu vykdytų nusikalstamų veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 147, 147¹ ar 157 straipsnyje, ir yra pripažintas nukentėjusiuoju baudžiamajame procese.“</p> <p>2 straipsnis. 487straipsnio pakeitimas Pakeisti 487 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„4. Administracinė atsakomybė netraukiamas prostitucija vertęsis asmuo, kuris į prostituciją buvo įtrauktas būdamas materialiai, dėl tarnybos ar kitaip priklausomas arba įtrauktas į prostituciją panaudojant fizinę ar psichinę prievartą ar apgaulę, arba bet koku būdu įtrauktas į prostituciją būdamas nepilnametis.“</p> <p>3 straipsnis. 579 straipsnio pakeitimas Pakeisti 579 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„3. Už melagingų parodymų davimą teisme nukentėjusysis atsako pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo Baudžiamojo kodekso (toliau – ~~Baudžiamasis kodeksas~~) 235 straipsnį. Už melagingų parodymų davimą administracinio nusižengimo tyrimo ir administracinio nusižengimo nagrinėjimo ne teismo tvarka metu nukentėjusysis atsako pagal šio kodekso 224 straipsnio 2 dalį.“</p>	
<p>7)9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a)1 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„1. Valstybės narės užtikrina, kad 2 ir 3 straipsniuose bei 18a straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų tyrimas arba baudžiamasis persekiojimas už jas galėtų vykti nepriklausomai nuo to, ar auka pateikė skundą arba kaltinimą, ir kad baudžiamasis procesas galėtų tęstis net tais atvejais, jeigu auka atsiėmė savo pareiškimą.“</p> <p>;</p>	<p><i>Pastaba. Kadangi BK 147 ir 157 straipsniai nepriskiriami bylų kategorijai, dėl kurių procesas gali būti pradėtas tik pagal nukentėjusiojo skundą ar jo teisėto atstovo pareiškimą arba prokuroro reikalavimą, nukentėjusiojo skundo nebuvimas ar jo atsiėmimas nėra kliūtis toliau tęsti pradėtą baudžiamąjį procesą.</i></p> <p>BPK 166 straipsnis. Ikiteisminio tyrimo pradžia</p> <p>1. Ikiteisminis tyrimas pradedamas:</p> <p>1) gavus skundą, pareiškimą ar pranešimą apie nusikalstamą veiką;</p> <p>2) prokurorui ar ikiteisminio tyrimo pareigūnui patiems nustatčius nusikalstamos veikos požymius.</p>	Visiškas

	<p>2. Šio Kodekso nustatytais atvejais ikiteisminis tyrimas pradedamas tik tuo atveju, kai yra nukentėjusiojo skundas.</p> <p>3. Kiekvienas ikiteisminio tyrimo pradžios atvejis užregistruojamas Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro nustatyta tvarka.</p> <p>4. Apie pradėtą ikiteisminį tyrimą pranešama skundą, pareiškimą arba pranešimą padavusiam asmeniui.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> <i>Nr. X-1236, 2007-06-28, Žin., 2007, Nr. 81-3312 (2007-07-21)</i></p>	
<p>b)3 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad asmenys, atsakingi už 2 ir 3 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą už jas, arba už tokį tyrimą ar baudžiamąjį persekiojimą atsakingų padalinių arba tarnybų personalas būtų tinkamai parengti. Valstybės narės užtikrina, kad asmenys, padaliniai arba tarnybos, tiriantys 2 ir 3 straipsniuose nurodytas nusikalstamas veikas, kai tos veikos buvo padarytos arba joms padaryti buvo sudarytos sąlygos naudojantis informacinėmis ar ryšių technologijomis, arba vykdantys persekiojimą už tokias veikas, turėtų atitinkamų ekspertinių žinių ir disponuotų atitinkamais technologiniais pajėgumais. Valstybės narės yra skatinamos, kai tinkama ir pagal savo nacionalines teisines sistemas, teisėsaugos tarnybose ir prokuratūrose įsteigti specializuotus padalinius.“</p> <p>;</p>	<p>Policijos įstatymas 9 straipsnis. Duomenų tvarkymas policijoje</p> <p>1. Policijos uždaviniams įgyvendinti būtini duomenys tvarkomi Policijos informacinėje sistemoje (POLIS) ir kituose žinybiniuose registruose ir informacinėse sistemose, o įstatymų nustatytais atvejais – valstybės registruose. Tvarkydama duomenis, policija turi teisę juos rinkti naudodama technines priemones.</p> <p>2. Policija būtinus policijos uždaviniams įgyvendinti asmens duomenis, įskaitant asmens kodą, tvarko be duomenų subjekto sutikimo.</p> <p>11 straipsnis. Policijos bendradarbiavimas su kitomis valstybės, savivaldybių institucijomis ir visuomene <...>.</p> <p>4. Policija remia ir inicijuoja įvairias prevencines ir teisinio švietimo programas, propaguoja teises žinias mokymo įstaigose, visuomenės informavimo priemonėse.</p> <p>19 straipsnis. Policijos generalinis komisaras ir policijos generalinio komisaro pavaduotojai</p> <p>1. Policijos generalinis komisaras: <...></p> <p>3) organizuoja Policijos departamentui pavaldžių įstaigų veiklai būtiną materialinę techninę aprūpinimą; <...></p> <p>10) tvirtina policijos pareigūnų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo programas;</p> <p>Prokuratūros įstatymas 32 straipsnis. Prokurorų mokymas</p> <p>1. Prokurorų mokymas:</p> <p>1) mokymas prokurorų stažuotės metu – profesinių įgūdžių formavimas;</p> <p>2) kvalifikacijos kėlimas – profesinių žinių plėtimas ir įgūdžių tobulinimas.</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>2. Prokurorų mokymą prokurorų stažuotės metu ir kvalifikacijos kėlimą organizuoja Generalinė prokuratūra.</p> <p>3. Prokuratūra turi sudaryti sąlygas prokurorams savarankiškai kelti kvalifikaciją.</p> <p>4. Prokuroras jo paties sutikimu gali būti siunčiamas kelti kvalifikacijos ne ilgiau kaip vienerius metus. Šis laikotarpis įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą, prokurorui mokamas iki mokymosi laikotarpio nustatytas darbo užmokestis ir garantuojamos jo einamos pareigos.</p> <p>5. Prokuroras, prokuratūros siuntimu kėlęs kvalifikaciją ilgiau kaip tris mėnesius ir per vienerius metus nuo kvalifikacijos kėlimo pabaigos atleistas iš tarnybos prokuratūroje pagal šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–6, 9, 10, 14 punktus, 2 dalies 1 ir 3 punktus, privalo atlyginti dėl jo kvalifikacijos kėlimo prokuratūros turėtas išlaidas per paskutinius dvejus metus.</p> <p>6. Prokurorų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo išlaidų apmokėjimo tvarką nustato generalinis prokuroras.</p> <p>7. Prokurorų mokymą ir kvalifikacijos kėlimą finansuoja valstybė. Prokuratūros išlaidų sąmatoje prokurorų mokymui ir kvalifikacijos kėlimui turi būti numatytos lėšos, sudarančios ne mažiau kaip 1 procentą ir ne daugiau kaip 3 procentus prokurorų darbo užmokesčiui skirtų asignavimų.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. X-1661, 2008-07-01, Žin., 2008, Nr. 81-3173 (2008-07-17)</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XIII-898, 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21494</p> <p>57 straipsnis. Prokuratūros finansavimas</p> <p><...></p> <p>3. Valstybė finansinėmis, organizacinėmis ir techninėmis priemonėmis užtikrina tinkamas prokurorų tarnybos sąlygas, prokuroro nepriklausomumo garantijas bei įstatymų nustatytas socialines garantijas.</p> <p>Kovos su prekyba žmonėmis planas</p> <p><...></p> <p>IV SKYRIUS VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, ASIGNAVIMAI, VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS, ATSAKINGI VYKDYTOJAI</p> <p><...></p> <p>Uždavinys – didinti teisėsaugos pareigūnų, prokurorų, teisėjų gebėjimą atpažinti prekybos žmonėmis atvejus ir efektyviai vykdyti baudžiamąjį persekiojimą.</p>	
8)10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:	BK	Visiškas

<p>a)1 dalies įžanginė formuluotė pakeičiama taip: „1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių nustatyti savo jurisdikciją dėl 2 ir 3 straipsniuose bei 18a straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų, jeigu:“ ;</p>	<p>4 straipsnis. Baudžiamojo įstatymo galiojimas asmenims, padariusiems nusikalstamas veikas Lietuvos valstybės teritorijoje arba laivuose ar orlaiviuose su Lietuvos valstybės vėliava ar skiriamaisiais ženklais</p> <p>1. Asmenys, padarę nusikalstamas veikas Lietuvos valstybės teritorijoje arba laivuose ar orlaiviuose su Lietuvos valstybės vėliava ar skiriamaisiais ženklais, atsako pagal šį kodeksą.</p> <p>2. Nusikalstamos veikos padarymo vieta yra vieta, kurioje asmuo veikė arba turėjo ir galėjo veikti, arba vieta, kurioje atsirado baudžiamojo įstatymo numatyti padariniai. Bendrininkų nusikalstamos veikos padarymo vieta yra vieta, kurioje ši veika buvo padaryta, o jeigu vienas bendrininkų veikė kitoje vietoje, – jo veikimo vieta.</p> <p>3. Kai ta pati nusikalstama veika padaryta ir Lietuvos valstybės teritorijoje, ir užsienyje, laikoma, kad ta veika padaryta Lietuvos valstybės teritorijoje, jeigu šioje teritorijoje ji buvo pradėta, baigta arba nutrūko.</p> <p><...></p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. IX-1495, 2003-04-10, Žin., 2003, Nr. 38-1733 (2003-04-24)</p> <p>5 straipsnis. Lietuvos Respublikos piliečių ir kitų nuolat Lietuvoje gyvenančių asmenų baudžiamoji atsakomybė už užsienyje padarytas nusikalstamas veikas</p> <p>Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti nuolat Lietuvoje gyvenantys asmenys už užsienyje padarytas nusikalstamas veikas atsako pagal šį kodeksą.</p> <p>7 straipsnis. Baudžiamoji atsakomybė už tarptautinėse sutartyse numatytus nusikaltimus</p> <p>Asmenys atsako pagal šį kodeksą, nesvarbu, kokia jų pilietybė ir gyvenamoji vieta, taip pat nusikaltimo padarymo vieta bei tai, ar už padarytą veiką baudžiama pagal nusikaltimo padarymo vietos įstatymus, kai padaro nusikaltimus, atsakomybė už kuriuos numatyta tarptautinių sutarčių pagrindu:</p> <p><...></p> <p>2) prekybą žmonėmis (147 straipsnis);</p> <p>3) vaiko pirkimą arba pardavimą (157 straipsnis);</p> <p><...>.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. IX-1495, 2003-04-10, Žin., 2003, Nr. 38-1733 (2003-04-24) Nr. X-1233, 2007-06-28, Žin., 2007, Nr. 81-3309 (2007-07-21) Nr. XI-1291, 2011-03-22, Žin., 2011, Nr. 38-1805 (2011-03-31) Nr. XI-1472, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 81-3959 (2011-07-05) Nr. XI-1901, 2011-12-22, Žin., 2011, Nr. 163-7777 (2011-12-31) Nr. XII-497, 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 75-3768 (2013-07-13)</p>	
---	---	--

	<p>Nr. XII-702, 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-07, i. k. 2014-00068 Nr. XII-776, 2014-03-13, paskelbta TAR 2014-03-24, i. k. 2014-0340</p> <p>8 straipsnis. Baudžiamoji atsakomybė už užsienyje padarytus nusikaltimus 1. Asmuo, padaręs užsienyje nusikaltimus, numatytus šio kodekso 5 ir 6 straipsniuose, atsako pagal baudžiamąjį įstatymą tik tuo atveju, jeigu padaryta veika pripažįstama nusikaltimu ir už jos padarymą baudžiama pagal nusikaltimo padarymo vietos valstybės ir Lietuvos Respublikos baudžiamąjį kodeksą. Jeigu asmuo, padaręs nusikaltimą užsienyje, teiriamas Lietuvos Respublikoje, bet abiejose valstybėse už šį nusikaltimą numatytos skirtingos bausmės, bausmė nusikaltusiam asmeniui skiriama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, tačiau ji negali viršyti nusikaltimo padarymo vietos valstybės baudžiamuosiuose įstatymuose nustatyto maksimalaus dydžio. <...> <i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XII-776, 2014-03-13, paskelbta TAR 2014-03-24, i. k. 2014-03404</p>	
<p>b)2 dalies įžanginė formuluotė pakeičiama taip: „2. Valstybė narė praneša Komisijai, jeigu ji nusprendžia nustatyti papildomą jurisdikciją dėl 2 ir 3 straipsniuose bei 18a straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų, padarytų už jos teritorijos ribų, <i>inter alia</i>, kai:“ ;</p>	<p>BK 5¹ straipsnis. Užsieniečių baudžiamoji atsakomybė už užsienyje padarytas nusikalstamas veikas Lietuvos Respublikos piliečiams ir kitiems nuolat Lietuvoje gyvenantiems asmenims Užsieniečiai, neturintys nuolatinės gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje, atsako pagal šį kodeksą, jeigu jie užsienyje padarė nusikalstamą veiką Lietuvos Respublikos piliečiams ar kitiems nuolat Lietuvoje gyvenantiems asmenims, tačiau nusikalstamos veikos padarymo vietos valstybė arba kaltininko pilietybės valstybė atsisako arba nevykdo baudžiamojo persekiojimo. <i>Papildyta straipsniu:</i> Nr. XIV-2573, 2024-04-25, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08214</p>	
<p>9)11 straipsnis iš dalies keičiamas taip: a)1 dalis pakeičiama taip: „1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad prieš baudžiamąjį procesą, jo metu ir atitinkamą laikotarpį jam pasibaigus aukoms būtų teikiama specializuota pagalba ir parama laikantis į aukas orientuoto, lyčiai, negaliai ir vaiko interesams atžvalgaus požiūrio, kad jos galėtų naudotis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/29/ES ir šioje direktyvoje nustatytais teisėmis.“ ;</p>	<p>BPK 186¹ straipsnis. Nukentėjusiojo specialių apsaugos poreikių vertinimas 1. Ne vėliau kaip pirmosios nukentėjusiojo apklausos metu ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras atlieka nukentėjusiojo specialių apsaugos poreikių vertinimą. Prireikęs tam gali būti pasitelkiamas psichologas arba kiti specialių žinių ar įgūdžių turintys asmenys. Į nukentėjusiojo specialių apsaugos poreikių vertinimo metu surinktus duomenis atsižvelgiama organizuojant baudžiamąjį procesą ir šio Kodekso nustatytais atvejais sprendžiant, ar nukentėjusiajam dėl jo specialių apsaugos poreikių būtina taikyti vieną ar daugiau šio Kodekso nustatytų garantijų. 2. Prireikęs atlikti papildomą ar pakartotinį nukentėjusiojo specialių apsaugos poreikių vertinimą, jį organizuoja arba atlieka prokuroras: ikiteisminio tyrimo</p>	Visiškas

metu savo iniciatyva arba ikiteisminio tyrimo teisėjo pavedimu, teismo proceso metu – teismo pavedimu.

3. Duomenys, gauti atliekant nukentėjusiojo specialią apsaugos poreikių vertinimą, laikomi atskirai nuo bylos. Įtariamajam, kaltinamajam, nuteistajam ir jo gynėjui neleidžiama susipažinti su šiais duomenimis.

4. Nukentėjusiųjų specialią apsaugos poreikių vertinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-2194](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-20993

Įsakymas dėl akredituotos pagalbos nuo nusikalstamos veikos

12. Jei nukentėjęs asmuo sutinka, kad jam būtų organizuojama ir teikiama akredituota pagalba, pagalbos tarnybos darbuotojas:

<...>

12.2. organizuoja ir teikia Pagalbos plane numatytą akredituotą pagalbą:

12.2.1. informuoja nukentėjusį asmenį apie:

12.2.1.1. jo teises ir institucijas, kurios gali jas užtikrinti, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

12.2.1.2. įstaigas ir organizacijas, teikiančias socialines paslaugas, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

12.2.1.3. sveikatos priežiūros įstaigų teikiamas paslaugas;

12.2.1.4. galimybę baudžiamojo proceso metu pateikti skundą kompetentingai institucijai dėl nusikalstamos veikos, nuo kurios jis nukentėjo, nurodydamas tos institucijos pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

12.2.1.5. baudžiamajame procese dalyvaujančias kompetentingas institucijas ir jų teikiamą pagalbą, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

12.2.2. teikia emocinę ir (ar) psichologinę pagalbą arba ją organizuoja;

12.2.3. jei nukentėjusiam asmeniui reikia saugios vietos, organizuoja laikiną nukentėjusio asmens apgyvendinimą;

12.2.4. nukentėjusio asmens prašymu organizuoja jo palydėjimą į kitas įstaigas ir organizacijas.

Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymas

7 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės

Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės yra šios:

1) fizinė asmens ir jo turto apsauga;

- 2) laikinas asmens perkėlimas į saugią vietą;
- 3) specialaus režimo, pagal kurį teikiami duomenys apie asmenį iš valstybės ir žinybinių registrų bei informacinių sistemų, nustatymas;
- 4) asmens gyvenamosios, darbo ar mokymosi vietos pakeitimas;
- 5) asmens tapatybės ir biografijos duomenų pakeitimas;
- 6) plastinės operacijos, keičiančios asmens išvaizdą, padarymas;
- 7) šaunamojo ginklo, specialiųjų priemonių asmeniui išdavimas;
- 8) finansinė parama.

Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymas

9 straipsnis. Informacijos teikimas pirmojo kontakto institucijoje

1. Pirmojo kontakto institucija nukentėjusiems asmenims teikia informaciją apie:
  - 1) pagalbą, kuri nukentėjusiam asmeniui gali būti suteikta, ir pagalbos tarnybų kontaktinius duomenis (pateikiamas pagalbos tarnybų sąrašas, kuriame nurodyti jų pavadinimai, veiklos vykdymo teritorijų adresai, telefono ryšio numeriai, elektroninio pašto adresai), įskaitant informaciją apie galimybę gauti sveikatos priežiūros paslaugas, reikiamo specialisto pagalbą ir galimą laikiną apgyvendinimą;
  - 2) procedūras, susijusias su skundo, pareiškimo ar pranešimo dėl nusikalstamos veikos pateikimu, ir teisinę nukentėjusio asmens padėtį tokiose procedūrose;
  - 3) tai, kokiais būdais ir sąlygomis nukentėjęs asmuo gali gauti specialias apsaugos priemones;
  - 4) tai, kokiais būdais ir sąlygomis nukentėjęs asmuo gali kreiptis dėl teisinės pagalbos ir konsultacijų;
  - 5) tai, kokiais būdais ir sąlygomis nukentėjusiam asmeniui gali būti atlyginta nusikalstama veika padaryta žala;
  - 6) galimybes nukentėjusiam asmeniui gauti vertimo žodžiu ir raštu paslaugas;
  - 7) visas procedūras, tvarką ar specialias apsaugos priemones, kuriomis nukentėjęs asmuo gali pasinaudoti Lietuvos Respublikoje, kad apgintų savo interesus, jei jis gyvena ne toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje padaryta nusikalstama veika, ir dėl pagalbos pirmą kartą kreipėsi į Lietuvos Respublikos pirmojo kontakto instituciją ar kitą valstybės instituciją;
  - 8) skundų dėl baudžiamojo proceso subjektų veiksmų ar sprendimų, kuriais gali būti pažeistos nukentėjusio asmens teisės, padavimo baudžiamojo proceso metu tvarką;
  - 9) ikiteisminio tyrimo įstaigą, prokuratūrą ar teismą (nurodomas juridinio asmens pavadinimas, veiklos vykdymo teritorijos adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas), į kuriuos gali kreiptis nukentėjęs asmuo dėl nusikalstamos veikos ir (ar) kitų su baudžiamuoju procesu susijusių klausimų;
  - 10) atkuriamojo teisingumo paslaugas (nurodoma atkuriamojo teisingumo paslaugas teikiančio juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir

pavardė, veiklos vykdymo teritorijos adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas);
11) tai, kokiais būdais ir sąlygomis nukentėjusiam asmeniui gali būti kompensuotos išlaidos, patirtos dėl jo dalyvavimo baudžiamajame procese.

Nutarimas dėl apsisprendimo bendradarbiauti

6. Nukentėjęs asmuo apsisprendimo laikotarpiu:

6.1. turi teisę:

6.1.1. būti saugiai apgyvendintas;

6.1.2. gauti būtiną medicinos pagalbą sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

6.1.3. prireikus naudotis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka;

6.1.4. naudotis psichologo paslaugomis;

6.1.5. naudotis vertimo raštu ir žodžiu paslaugomis;

6.1.6. dalyvauti Lietuvos Respublikoje organizuojamuose ir vykdomuose pagalbos nukentėjusiesiems nuo prekybos žmonėmis projektuose;

VTAPI XIV-2915

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 11 dalimi:

„11. **Specializuota pagalba galimai seksualinį smurtą patyrusiems vaikams** (toliau – specializuota pagalba) – socialinės, psichologinės, sveikatos priežiūros ir kitokios pagalbos priemonių, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje teikiamų vaikams, galimai nukentėjusiems nuo seksualinio smurto, ir jų atstovams pagal įstatymą, derinys.“

5 straipsnis. 36³ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36³ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, nustatę vaiko apsaugos poreikį:

<...>

2) jei nustatomas specializuotos pagalbos poreikis, pradeda ją teikti nedelsiant. Jei nustatoma, kad specializuota pagalba reikalinga, bet gali būti suteikta tik per šio įstatymo 36⁶ straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą

	<p>terminą, mobiliosios komandos sudarymas organizuojamas, jei pagalba nepradedama teikti per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie galimą vaiko teisių pažeidimą gavimo dienos.“</p> <p>7 straipsnis. Įstatymo papildymas 36⁶ straipsniu Papildyti Įstatymą 36⁶ straipsniu:</p> <p>„36⁶ straipsnis. Specializuotos pagalbos poreikio vertinimas ir teikimas</p> <p>1. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, įvertinę specializuotos pagalbos poreikį, gali nustatyti, kad specializuota pagalba:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) reikalinga ir turi būti suteikta nedelsiant; 2) reikalinga, bet gali būti suteikta ne vėliau kaip per 60 dienų nuo pranešimo apie galimą vaiko teisių pažeidimą gavimo dienos; 3) nereikalinga. <p>2. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, nustatę, kad specializuota pagalba yra reikalinga, ją teikia Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytais sąlygomis ir tvarka.</p> <p>3. Jei nustatoma, kad specializuota pagalba reikalinga ir turi būti suteikta nedelsiant, tačiau dėl objektyvių aplinkybių nėra galimybių ją suteikti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje, organizuojamas asmens sveikatos priežiūros paslaugų suteikimas galimai seksualinį smurtą patyrusiam vaikui sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka. Asmens sveikatos priežiūros paslaugas gavęs galimai seksualinį smurtą patyręs vaikas įrašomas į eilę gauti specializuotą pagalbą Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytais sąlygomis ir tvarka.“</p>	
<p>b)4 ir 5 dalys pakeičiamos taip:</p> <p>„4. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su atitinkamomis paramos organizacijomis, imasi būtinų priemonių, kad pagal įstatymus ir kitus teisės aktus sukurtų vieną arba kelis mechanizmus, kuriais būtų siekiama ankstyvu</p>	<p>Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymas 6 straipsnis. Pagalbos nukentėjusiems asmenims valdymo institucijų funkcijos</p> <p>1. Vyriausybė tvirtina nacionalines plėtros programas, pagal kurias už pagalbos nukentėjusiems asmenims valdymą atsakingos ministerijos suplanuoja pagalbos nukentėjusiems asmenims priemonės ir skiria lėšų joms finansuoti.</p>	Visiškas

<p>etapu aptikti ir nustatyti aukas bei teikti pagalbą ir paramą nustatytoms ir numanomoms aukoms, ir paskirtų tarpvalstybinio aukų nukreipimo centrą. Pagal šią dalį veikiančių nukreipimo mechanizmų užduotys apima bent šias užduotis:</p> <p>a) nustatyti minimalius aukų aptikimo ir ankstyvo nustatymo standartus ir tokiame aptikime ir nustatymui taikomas procedūras pritaikyti atsižvelgiant į įvairias išnaudojimo formas, kurioms taikoma ši direktyva;</p> <p>b) nukreipti auką tinkamiausiai paramai ir pagalbai gauti;</p> <p>c) sudaryti bendradarbiavimo susitarimus arba protokolus su prieglobsčio institucijomis, siekiant užtikrinti, kad pagalba, parama ir apsauga būtų teikiama prekybos žmonėmis aukoms, kurioms taip pat reikia tarptautinės apsaugos arba kurios nori prašyti tokios apsaugos, atsižvelgiant į individualias aukos aplinkybes.</p>	<p>2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato už pagalbos nukentėjusiems asmenims valdymą atsakingų institucijų veiklos koordinavimo tvarką, užtikrinančią, kad šiame įstatyme numatyta pagalba būtų teikiama nuo teroristinių nusikaltimų nukentėjusiems asmenims.</p> <p>3. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija:</p> <p>1) teikia Vyriausybei siūlymus dėl pagalbos nukentėjusiems asmenims organizavimo;</p> <p>2) rengia teisės aktus dėl pagalbos tarnybų teikiamos pagalbos akreditavimo, akredituotos pagalbos nukentėjusiems asmenims teikimo tvarkos ir valstybės biudžeto lėšų akredituotai pagalbai teikti poreikio nustatymo, šių lėšų planavimo, paskirstymo, pervedimo, naudojimo ir atsiskaitymo už panaudotas lėšas tvarkos;</p> <p>3) skiria lėšų akredituotai pagalbai teikti, kai Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga sudaro sutartį su akredituotą pagalbą teikiančiomis pagalbos tarnybomis, jeigu šias pagalbos tarnybas pasirenka pats nukentėjęs asmuo ar jo atstovas pagal įstatymą;</p> <p>4) analizuoja pagalbos teikimą ir atlieka jo priežiūrą;</p> <p>5) užtikrina jai pavaldžių pirmojo kontakto institucijų veiklos pagal šį įstatymą organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.</p> <p>4. Sveikatos apsaugos ministerija užtikrina sveikatos priežiūros įstaigų, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimo nukentėjusiems asmenims organizavimą, koordinavimą, priežiūrą.</p> <p>5. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija užtikrina valstybinių mokyklų, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos organizavimą, koordinavimą ir priežiūrą.</p> <p>6. Teisingumo ministerija:</p> <p>1) rengia tvarkos, pagal kurią institucijos teikia jai ar jos įgaliotai institucijai šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, aprašą;</p> <p>2) rengia šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, ją skelbia ir nuolat atnaujina savo interneto svetainėje;</p> <p>3) užtikrina valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatyme nustatyta tvarka;</p> <p>4) užtikrina smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą Lietuvos Respublikos smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatyme nustatyta tvarka.</p> <p>7. Vidaus reikalų ministerija užtikrina jai pavaldžių pirmojo kontakto institucijų veiklos pagal šį įstatymą organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.</p> <p>8. Savivaldybių administracijos pagal kompetenciją organizuoja ir užtikrina socialinių paslaugų teikimą nukentėjusiems asmenims, savivaldybių įstaigų, taip pat mokyklų, kurių steigėja yra savivaldybė, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.</p>	
---	---	--

9. Nevalstybinių mokyklų savininkai (dalyvių susirinkimai) užtikrina nevalstybinių mokyklų, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.

8 straipsnis. Bendradarbiavimas

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir nevyriausybinės organizacijos pagal kompetenciją rengia ir įgyvendina priemones, kuriomis siekiama sudaryti ir (ar) pagerinti sąlygas nukentėjusiems asmenims naudotis šiame įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais teisėmis, organizuoja informavimo ir sąmoningumo ugdymo kampanijas, rengia mokymo programas, specialistų ir pareigūnų mokymus, skatina mokslinius tyrimus, taip pat dalyvauja, atstovauja tarptautinėse, Europos Sąjungos institucijose ir jų darbo (valdymo) organuose, bendradarbiauja su kitų valstybių kompetentingomis institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis, sudarydamos sąlygas keistis gerąja praktika, konsultuotis ir spręsti kylančias problemas, užtikrindamos nukentėjusių asmenų teises.

2. Pirmojo kontakto institucijų, pagalbos tarnybų bendradarbiavimo, pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims teikimo tvarką kartu nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, suderinę su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministru ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministru.

9 straipsnis. Informacijos teikimas pirmojo kontakto institucijoje

1. Pirmojo kontakto institucija nukentėjusiems asmenims teikia informaciją apie:

1) pagalbą, kuri nukentėjusiam asmeniui gali būti suteikta, ir pagalbos tarnybų kontaktinius duomenis (pateikiamas pagalbos tarnybų sąrašas, kuriame nurodyti jų pavadinimai, veiklos vykdymo teritorijų adresai, telefono ryšio numeriai, elektroninio pašto adresai), įskaitant informaciją apie galimybę gauti sveikatos priežiūros paslaugas, reikiamo specialisto pagalbą ir galimą laikiną apgyvendinimą;

2) procedūras, susijusias su skundo, pareiškimo ar pranešimo dėl nusikalstamos veikos pateikimu, ir teisinę nukentėjusio asmens padėtį tokiose procedūrose;

3) tai, kokiais būdais ir sąlygomis nukentėjęs asmuo gali gauti specialias apsaugos priemones;

4) tai, kokiais būdais ir sąlygomis nukentėjęs asmuo gali kreiptis dėl teisinės pagalbos ir konsultacijų;

5) tai, kokiais būdais ir sąlygomis nukentėjusiam asmeniui gali būti atlyginta nusikalstama veika padaryta žala;

6) galimybes nukentėjusiam asmeniui gauti vertimo žodžiu ir raštu paslaugas;

- 7) visas procedūras, tvarką ar specialias apsaugos priemones, kuriomis nukentėjęs asmuo gali pasinaudoti Lietuvos Respublikoje, kad apgintų savo interesus, jei jis gyvena ne toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje padaryta nusikalstama veika, ir dėl pagalbos pirmą kartą kreipėsi į Lietuvos Respublikos pirmojo kontakto instituciją ar kitą valstybės instituciją;
- 8) skundų dėl baudžiamojo proceso subjektų veiksmų ar sprendimų, kuriais gali būti pažeistos nukentėjusio asmens teisės, padavimo baudžiamojo proceso metu tvarką;
- 9) ikiteisminio tyrimo įstaigą, prokuratūrą ar teismą (nurodomas juridinio asmens pavadinimas, veiklos vykdymo teritorijos adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas), į kuriuos gali kreiptis nukentėjęs asmuo dėl nusikalstamos veikos ir (ar) kitų su baudžiamuoju procesu susijusių klausimų;
- 10) atkuriamojo teisingumo paslaugas (nurodoma atkuriamojo teisingumo paslaugas teikiančio juridinio asmens pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, veiklos vykdymo teritorijos adresas, telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas);
- 11) tai, kokiais būdais ir sąlygomis nukentėjusiam asmeniui gali būti kompensuotos išlaidos, patirtos dėl jo dalyvavimo baudžiamajame procese.

Įsakymas dėl akredituotos pagalbos nuo nusikalstamos veikos

12. Jei nukentėjęs asmuo sutinka, kad jam būtų organizuojama ir teikiama akredituota pagalba, pagalbos tarnybos darbuotojas:

<...>

12.2. organizuoja ir teikia Pagalbos plane numatytą akredituotą pagalbą:

12.2.1. informuoja nukentėjusį asmenį apie:

12.2.1.1. jo teises ir institucijas, kurios gali jas užtikrinti, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

12.2.1.2. įstaigas ir organizacijas, teikiančias socialines paslaugas, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

12.2.1.3. sveikatos priežiūros įstaigų teikiamas paslaugas;

12.2.1.4. galimybę baudžiamojo proceso metu pateikti skundą kompetentingai institucijai dėl nusikalstamos veikos, nuo kurios jis nukentėjo, nurodydamas tos institucijos pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

12.2.1.5. baudžiamajame procese dalyvaujančias kompetentingas institucijas ir jų teikiamą pagalbą, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;

12.2.2. teikia emocinę ir (ar) psichologinę pagalbą arba ją organizuoja;

12.2.3. jei nukentėjusiam asmeniui reikia saugios vietos, organizuoja laikiną nukentėjusio asmens apgyvendinimą;
12.2.4. nukentėjusio asmens prašymu organizuoja jo palydėjimą į kitas įstaigas ir organizacijas.

Pirmojo kontakto institucijų aprašas

3. Pirmojo kontakto institucijos, pagalbos tarnybos bendradarbiauja tarpusavyje, pagal poreikį ir kompetenciją teikia viena kitai tarnybinę pagalbą, keičiasi kita informacija, reikalinga, kad nukentėjusiam asmeniui būtų suteikta pagalba. Pagalba nukentėjusiam asmeniui teikiama atsižvelgiant į jo individualius poreikius, dėl padarytos nusikalstamos veikos atsiradusius poreikius ir nusikalstamos veikos pobūdį pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtą pirmojo kontakto institucijų ir pagalbos tarnybų bendradarbiavimo teikiant pagalbą nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims algoritmą, kuris skelbiamas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje adresu <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/socialine-integracija/pagalba-nuo-nusikalstamos-veikos-nukentejusiems-asmenims/>.

BPK

1 straipsnis. Baudžiamojo proceso paskirtis

1. Baudžiamojo proceso paskirtis yra ginant žmogaus ir piliečio teises bei laisves, visuomenės ir valstybės interesus greitai, išsamiai atskleisti nusikalstamas veikas ir tinkamai pritaikyti įstatymą, kad nusikalstamą veiką padaręs asmuo būtų teisingai nubaustas ir niekas nekaltas nebūtų nuteistas.
2. Baudžiamojo proceso taisyklės yra suderintos su Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso priede, nuostatomis.
3. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis arba Europos Sąjungos teisės aktus, kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose gali būti nustatomos ir kitokios bylų nagrinėjimo, sprendimų priėmimo bei vykdymo ar kitos procesinės taisyklės, negu numato šis Kodeksas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1325](#), 2014-11-13, paskelbta TAR 2014-11-21, i. k. 2014-17304

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2170](#), 2004-04-27, Žin., 2004, Nr. 72-2493 (2004-04-30)

2 straipsnis. Pareiga atskleisti nusikalstamas veikas

Prokuroras ir ikiteisminio tyrimo įstaigos kiekvienu atveju, kai paaiškėja nusikalstamos veikos požymių, privalo pagal savo kompetenciją imtis visų

	<p>įstatymų numatytų priemonių, kad per trumpiausią laiką būtų atliktas tyrimas ir atskleista nusikalstama veika.</p> <p>Įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties 65 straipsnis. Užsieniečio teisė kreiptis ir gauti prieglobstį Lietuvos Respublikoje Užsienietis turi teisę kreiptis ir gauti prieglobstį Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu yra požymių, kad sulaikymo vietoje, pasienio kontrolės punkte ar tranzito zonoje esantis užsienietis gali pageidauti kreiptis dėl prieglobsčio, tokiam užsieniečiui jam suprantama kalba pateikiama informacija apie šią teisę ir taikytinas procedūras. <i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. <u>XII-2080</u>, 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18919</p> <p>Užsieniečių pažeidžiamumo nustatymo tvarkos aprašas <...> 26. Atsižvelgiant į SNVA ataskaitoje suformuotą pažeidžiamo asmens profilį ir individualius poreikius, pažeidžiamam asmeniui gali būti: <...> 26.4. užtikrinamas gydymas ir (arba) sveikatos (įskaitant psichikos sveikatą) priežiūra, jeigu nustatoma, kad asmuo patyrė kankinimų, išprievartavimą ar kitokių rimtų smurtinių veiksmų ir (arba) yra tapęs prekybos žmonėmis auka; 26.5. organizuojamos rehabilitacijos paslaugos, jeigu asmuo yra nepilnametis, patyręs bet kokią prievartą, buvo be priežiūros, išnaudojamas ir (arba) kankinamas, su kuriuo buvo žiauriai, nežmoniška ir žeminančiai elgiamasi arba kuris yra nukentėjęs karinių konfliktų metu; 26.6. teikiamos teisinė pagalba ir tinkama potrauminė terapija bei psichosocialinė priežiūra, jeigu asmuo yra patyręs seksualinį smurtą ar smurtą dėl lyties; 26.7. suteikiama arba organizuojama kita, nei išvardinta Aprašo 26.1–26.6 papunkčiuose pagalba, kurią socialinis darbuotojas įtraukia į Individualų pagalbos planą. <...></p>	
5. 1 ir 2 dalyje nurodytos pagalbos ir paramos priemonės teikiamos gavus sutikimą ir tinkamai informavus, ir apima priemones, kuriomis aukoms sukuriamas bent jau toks gyvenimo lygis, kad jos galėtų pragyventi, pavyzdžiui, suteikiamas tinkamas ir saugus būstas, įskaitant prieglobstį ir kitą atitinkamą laikiną apgyvendinimą, ir materialinė	<p>Nutarimas dėl apsisprendimo bendradarbiauti 6. Nukentėjęs asmuo apsisprendimo laikotarpiu: 6.1. turi teisę: 6.1.1. būti saugiai apgyvendintas; 6.1.2. gauti būtiną medicinos pagalbą sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;</p>	Visiškas

<p>pagalba, taip pat būtinas medicininis gydymas, įskaitant psichologinę pagalbą, konsultavimą ir informavimą, ir, kai tinkama, suteikiamos vertimo raštu ir žodžiu paslaugos.“</p> <p>;</p>	<p>6.1.3. prireikus naudotis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka;</p> <p>6.1.4. naudotis psichologo paslaugomis;</p> <p>6.1.5. naudotis vertimo raštu ir žodžiu paslaugomis;</p> <p>6.1.6. dalyvauti Lietuvos Respublikoje organizuojamuose ir vykdomuose pagalbos nukentėjusiesiems nuo prekybos žmonėmis projektuose;</p> <p>Įsakymas dėl akredituotos pagalbos nuo nusikalstamos veikos</p> <p>12. Jei nukentėjęs asmuo sutinka, kad jam būtų organizuojama ir teikiama akredituota pagalba, pagalbos tarnybos darbuotojas:</p> <p><...></p> <p>12.2. organizuoja ir teikia Pagalbos plane numatytą akredituotą pagalbą:</p> <p>12.2.1. informuoja nukentėjusį asmenį apie:</p> <p>12.2.1.1. jo teises ir institucijas, kurios gali jas užtikrinti, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;</p> <p>12.2.1.2. įstaigas ir organizacijas, teikiančias socialines paslaugas, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;</p> <p>12.2.1.3. sveikatos priežiūros įstaigų teikiamas paslaugas;</p> <p>12.2.1.4. galimybę baudžiamojo proceso metu pateikti skundą kompetentingai institucijai dėl nusikalstamos veikos, nuo kurios jis nukentėjo, nurodydamas tos institucijos pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;</p> <p>12.2.1.5. baudžiamajame procese dalyvaujančias kompetentingas institucijas ir jų teikiamą pagalbą, nurodydamas juridinio asmens pavadinimą, veiklos vykdymo teritorijos adresą, telefono ryšio numerį, elektroninio pašto adresą;</p> <p>12.2.2. teikia emocinę ir (ar) psichologinę pagalbą arba ją organizuoja;</p> <p>12.2.3. jei nukentėjusiam asmeniui reikia saugios vietos, organizuoja laikiną nukentėjusio asmens apgyvendinimą;</p> <p>12.2.4. nukentėjusio asmens prašymu organizuoja jo palydėjimą į kitas įstaigas ir organizacijas.</p> <p>Socialinių paslaugų įstatymas</p> <p>8 straipsnis. Prevencinės socialinės paslaugos</p> <p>1. Prevencinės socialinės paslaugos teikiamos visiems asmenims (šeimoms) ir (ar) bendruomenėms, siekiantiems (siekiančioms) stiprinti asmens (šeimos) gebėjimą savarankiškai rūpintis savo (šeimos) gyvenimu, skatinti asmens (šeimos) dalyvavimą visuomenės gyvenime, bendruomenės socialinį aktyvumą ir socialinę įtrauktį, taip pat gilinti asmens (šeimos) žinias ir ugdyti jo (jos) įgūdžius, kad ateityje būtų išvengta galimų socialinių problemų ir socialinės rizikos atsiradimo.</p>	
--	---	--

2. Prevencinėms socialinėms paslaugoms priskiriamos potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieškos paslauga, kompleksinės paslaugos šeimai, darbas su bendruomene, informavimo, sociokultūrinės ir kitos paslaugos, numatytos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge.
3. Socialinės apsaugos ir darbo ministras nustato prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarką.

9 straipsnis. Bendrosios socialinės paslaugos

1. Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis savo (šėimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis.
2. Bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriamos konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, transporto organizavimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne ir kitos paslaugos, numatytos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge.

11 straipsnis. Pagalbos pinigai

1. Savivaldybės tarybos nustatytais atvejais, kai vaikus prižiūri ar juos globoja (jais rūpinasi) vaikus globojančios šeimos, šeimynos, budintys globotojai ar nuolatiniai globotojai arba kai bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą asmeniui (šeimai) veiksmingiau organizuoti pinigais, vaikus globojančiai šeimai, šeimynai, budintiems globotojams ar nuolatiniams globotojams per globos centrą arba asmeniui (šeimai) gali būti mokama pinigine išmoka – pagalbos pinigai.
2. Pagalbos pinigų dydžio nustatymas ir jų mokėjimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamame mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos apraše.

Pirmojo kontakto institucijų aprašas

Pirmojo kontakto institucija, jei į ją kreipiasi nukentėjęs asmuo ar jo atstovas pagal įstatymą dėl pagalbos, išskyrus Aprašo 8 punkte nurodytą atvejį:

- 7.1. suteikia Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, kurią rengia, skelbia ir nuolat atnauja savo interneto svetainėje Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, ir informuoja nukentėjusį asmenį apie jo teisę kreiptis į bet kurią pagalbos tarnybą tiesiogiai;
  - 7.2. jei nukentėjęs asmuo pageidauja gauti pagalbą konkrečioje pagalbos tarnyboje, jis ar jo atstovas pagal įstatymą pasirašo nustatytos formos sutikimą dėl asmens duomenų perdavimo pagalbos tarnybai (priedas) (toliau – sutikimas).
- Pirmojo kontakto institucija, gavusi nukentėjusio asmens ar jo atstovo pagal

	<p>įstatymą sutikimą, nedelsdama (ne vėliau kaip kitą darbo dieną) raštu arba elektroninių ryšių priemonėmis informuoja pasirinktą pagalbos tarnybą apie nukentėjusį asmenį, perduodama jai sutikime nurodytus nukentėjusio asmens ar nukentėjusio asmens ir jo atstovo pagal įstatymą duomenis;</p> <p>7.3. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka informuoja policiją apie nukentėjusį asmenį, nurodydama jo vardą ar (ir) pavardę, kontaktinį telefono ryšio numerį ar (ir) elektroninio pašto adresą, išskyrus atvejį, kai pirmojo kontakto institucija yra pati policija.</p> <p>Užsieniečių, kaip esančių ar buvusių su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų aukų, jų apsisprendimo laikotarpiu apgyvendinimo Pabėgėlių priėmimo centre tvarkos aprašas</p> <p>10. Centre apgyvendinti nukentėję asmenys turi teisę:</p> <p>10.1. būti saugiai apgyvendinti ir naudotis Centre teikiamomis paslaugomis;</p> <p>10.2. gauti būtiną medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;</p> <p>10.3. naudotis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka;</p> <p>10.4. naudotis Centre teikiamomis socialinio darbuotojo, psichologo paslaugomis;</p> <p>10.5. naudotis vertimo raštu ir žodžiu paslaugomis;</p> <p>10.6. dalyvauti Lietuvos Respublikoje organizuojamuose ir vykdomuose pagalbos nukentėjusiesiems nuo prekybos žmonėmis projektuose;</p> <p>10.7. turi kitų teisių, kurios jiems suteikiamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, įstatymus ir kitus teisės aktus.</p>	
<p>c) įterpiama ši dalis:</p> <p>„5a. Užtikrinama, kad 5 dalyje nurodyto prieglobsčio ir kito atitinkamo laikino apgyvendinimo vietų skaičius būtų pakankamas ir toks prieglobstis ir apgyvendinimas būtų lengvai prieinami numanomoms ir nustatytoms prekybos žmonėmis aukoms. Prieglobsčio ir kito atitinkamo laikino apgyvendinimo vietose aukoms sudaromos pakankamos ir tinkamos gyvenimo sąlygos, padedančios atsigaivinti ir grįžti</p>	<p>Socialinių paslaugų įstatymas</p> <p>10 straipsnis. Specialiosios socialinės paslaugos</p> <p>1. Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio (-ios) gebėjimams savarankiškai rūpintis savo (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar jiems kompensuoti prevencinių ir (ar) bendrųjų socialinių paslaugų neužtenka.</p> <p>2. Specialiosioms socialinėms paslaugoms priskiriama:</p> <p>1) socialinė priežiūra;</p> <p>2) socialinė globa;</p> <p>3) laikino atokvėpio paslauga.</p>	Visiškas

<p>į savarankišką gyvenimą. Jos turi būti įrengiamos taip, kad būtų atsižvelgta į specifinius vaikų, įskaitant aukomis tapusių vaikus, poreikius.“ ;</p>	<p>3. Socialinei priežiūrai priskiriamos pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo, vaikų dienos socialinės priežiūros, socialinės priežiūros šeimoms, laikino apnakvindinimo, socialinės reabilitacijos asmenims su negalia bendruomenėje, socialinių dirbtuvių, psichologinės ir socialinės reabilitacijos vaikams bendruomenėje ir kitos paslaugos, numatytos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge.</p> <p>4. Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę.</p> <p>Nutarimas dėl apsisprendimo bendradarbiauti</p> <p>6. Nukentėjęs asmuo apsisprendimo laikotarpiu:</p> <p>6.1. turi teisę:</p> <p>6.1.1. būti saugiai apgyvendintas;</p> <p>6.1.2. gauti būtiną medicinos pagalbą sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;</p> <p>6.1.3. prireikus naudotis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka;</p> <p>6.1.4. naudotis psichologo paslaugomis;</p> <p>6.1.5. naudotis vertimo raštu ir žodžiu paslaugomis;</p> <p>6.1.6. dalyvauti Lietuvos Respublikoje organizuojamuose ir vykdomuose pagalbos nukentėjusiesiems nuo prekybos žmonėmis projektuose;</p> <p>6.2. turi kitų teisių, kurios jam suteikiamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, įstatymus ir kitus teisės aktus.</p>	
<p>d)6 dalis pakeičiama taip: „6. 5 dalyje nurodyta informacija apima, kai aktualu, informaciją apie apsvartymo ir atsigavimo laikotarpį pagal Direktyvą 2004/81/EB ir informavimą apie galimybę suteikti tarptautinę apsaugą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1347 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1348 arba pagal kitas tarptautines priemones ar kitas panašias nacionalines taisykles.“ ;</p>	<p>Įsakymas dėl akredituotos pagalbos nuo nusikalstamos veikos</p> <p>12. Jei nukentėjęs asmuo sutinka, kad jam būtų organizuojama ir teikiama akredituota pagalba, pagalbos tarnybos darbuotojas: <...></p> <p>12.2. organizuoja ir teikia Pagalbos plane numatytą akredituotą pagalbą: <...></p> <p>12.2.3. jei nukentėjusiam asmeniui reikia saugios vietos, organizuoja laikiną nukentėjusio asmens apgyvendinimą;</p> <p>12.2.4. nukentėjusio asmens prašymu organizuoja jo palydėjimą į kitas įstaigas ir organizacijas.</p> <p>Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio įstatymas 7 straipsnis. Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės Apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės yra šios: <...></p> <p>2) laikinas asmens perkėlimas į saugią vietą; <...></p>	<p>Visiškas</p>

4) asmens gyvenamosios, darbo ar mokymosi vietos pakeitimas;
<...>

Socialinių paslaugų įstatymas

5 straipsnis. Teisė į socialines paslaugas

Gauti socialines paslaugas turi teisę:

- 1) Lietuvos Respublikos piliečiai;
- 2) užsieniečiai, tarp jų ir asmenys be pilietybės, turintys leidimą nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje;
- 3) kiti asmenys Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais.

10 straipsnis. Specialiosios socialinės paslaugos

1. Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio (-ios) gebėjimams savarankiškai rūpintis savo (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar jiems kompensuoti prevencinių ir (ar) bendrųjų socialinių paslaugų neužtenka.
2. Specialiosioms socialinėms paslaugoms priskiriama:
  - 1) socialinė priežiūra;
  - 2) socialinė globa;
  - 3) laikino atokvėpio paslauga.
3. Socialinei priežiūrai priskiriamos pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo, vaikų dienos socialinės priežiūros, socialinės priežiūros šeimoms, laikino apnakvindinimo, socialinės reabilitacijos asmenims su negalia bendruomenėje, socialinių dirbtuvių, psichologinės ir socialinės reabilitacijos vaikams bendruomenėje ir kitos paslaugos, numatytos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge.
4. Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę.

Nutarimas dėl apsisprendimo bendradarbiauti

<...>

5. Nukentėjusiam asmeniui pageidaujant pasinaudoti apsisprendimo laikotarpiu, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ne vėliau kaip kitą darbo dieną nutarimu dėl apsisprendimo laikotarpio nustatymo (toliau – nutarimas) (2 priedas) nustato nukentėjusiam asmeniui 30 kalendorinių dienų apsisprendimo laikotarpį ir:
  - 5.1. apie tai informuoja nukentėjusį asmenį, paaiškina jam, kad apie priimtą sprendimą bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu būtina informuoti ikiteisminio tyrimo pareigūną, ir pasirašytinai įteikia teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą nutarimo kopiją;
  - 5.2. apie tai informuoja Migracijos departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos ir išsiunčia jam nutarimo nuorašą;

	<p>5.3. nukentėjusiam asmeniui prireikus socialinių paslaugų, informuoja apie tai nukentėjusio asmens gyvenamosios vietos savivaldybę;</p> <p>5.4. apie tai informuoja artimiausią nevyriausybinių organizaciją, kuri teikia pagalbą nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis asmenims.</p> <p>6. Nukentėjęs asmuo apsisprendimo laikotarpiu:</p> <p>6.1. turi teisę:</p> <p>6.1.1. būti saugiai apgyvendintas;</p> <p>6.1.2. gauti būtiną medicinos pagalbą sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;</p> <p>6.1.3. prireikus naudotis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka;</p> <p>6.1.4. naudotis psichologo paslaugomis;</p> <p>6.1.5. naudotis vertimo raštu ir žodžiu paslaugomis;</p> <p>6.1.6. dalyvauti Lietuvos Respublikoje organizuojamuose ir vykdomuose pagalbos nukentėjusiesiems nuo prekybos žmonėmis projektuose;</p> <p>6.2. turi kitų teisių, kurios jam suteikiamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, įstatymus ir kitus teisės aktus.</p>	
<p>10) įterpiamas šis straipsnis:</p> <p><i>„11a straipsnis</i></p> <p>Prekybos žmonėmis aukos, kurioms gali būti reikalinga tarptautinė apsauga</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina kovos su prekyba žmonėmis veikloje dalyvaujančių institucijų ir prieglobsčio institucijų veiksmų tarpusavio papildomumą ir koordinavimą.</p>	<p>Kovos su prekyba žmonėmis planas</p> <p><...>.</p> <p>13. Veiksmų plano priemonės įgyvendina Vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Nacionalinė teismų administracija, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – Specialiųjų tyrimų tarnyba) Nacionalinis transplantacijos biuras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Nacionalinis transplantacijos biuras), Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas), Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas), Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba), Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Informatikos ir ryšių departamentas), Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija), Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo</p>	Visiškas

ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba), Lietuvos savivaldybių asociacija, savivaldybės ir Nacionalinė asociacija prieš prekybą žmonėmis.
15. Veiksmų plano įgyvendinimą koordinuoja Vidaus reikalų ministerija.
16. Veiksmų planas viešinamas Vidaus reikalų ministerijos ir kitų Veiksmų plano priemonės įgyvendinančių institucijų, įstaigų ir organizacijų veiklos viešinimo priemonėmis.

Nutarimas dėl kovos su prekyba žmonėmis koordinavimo

<...>

Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

1. Sudaryti šios institucinės sudėties kovos su prekyba žmonėmis koordinavimo komisiją (toliau – Komisija):

vidaus reikalų ministras (Komisijos pirmininkas);

socialinės apsaugos ir darbo ministras (Komisijos pirmininko pavaduotojas);

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovas (Komisijos sekretorius);

Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotojas (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento vyriausiasis prokuroras);

Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pavaduotojas);

Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktorius (pakaitinis narys – Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus pavaduotojas);

Ministro Pirmininko patarėjas (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės vadovas);

Nacionalinės teismų administracijos direktorius (pakaitinis narys – Nacionalinės teismų administracijos direktoriaus pavaduotojas);

policijos generalinis komisaras (pakaitinis narys – policijos generalinio komisaro pavaduotojas);

susisiekimo viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos kancleris);

sveikatos apsaugos viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos kancleris);

švietimo, mokslo ir sporto viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kancleris);

teisingumo viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos kancleris);

	<p>Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius (pakaitinis narys – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pavaduotojas); užsienio reikalų viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos kancleris); Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vadas (pakaitinis narys – Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vado pavaduotojas); Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pavaduotojas (pakaitinis narys – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kancleris); žemės ūkio viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos kancleris); Lietuvos savivaldybių asociacijos administracijos direktorius (pakaitinis narys – Lietuvos savivaldybių asociacijos administracijos direktoriaus pavaduotojas); Lietuvos logistikos asociacijos prezidentas (pakaitinis narys – Lietuvos logistikos asociacijos viceprezidentas); Nacionalinės asociacijos prieš prekybą žmonėmis vadovas (pakaitinis narys – kitas Nacionalinės asociacijos prieš prekybą žmonėmis atstovas); Nacionalinio transplantacijos biuro prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktorius (pakaitinis narys – kitas Nacionalinio transplantacijos biuro prie Sveikatos apsaugos ministerijos atstovas); Lietuvos profesinių sąjungų Aljanso pirmininkas (pakaitinis narys – kitas Lietuvos profesinių sąjungų Aljanso atstovas); Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkas (pakaitinis narys – kitas Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos atstovas); Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro vadovas (pakaitinis narys – kitas Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro atstovas).</p> <p>2. Nustatyti, kad:</p> <p>2.1. Komisija atlieka šias užduotis:</p> <p>2.1.1. koordinuoja valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų kovos su prekyba žmonėmis priemonės ir veiksmus;</p> <p>2.1.2. nustato kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų prioritetus Vidaus reikalų ministerijos rengiamam ir vidaus reikalų ministro tvirtinamam 3 metų laikotarpio Kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planui (toliau – Planas), teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl jų kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų įtraukimo į Planą ir jų įgyvendinimo, analizuoja Komisijai pateiktą šio nutarimo 2.5 papunktyje nurodytą informaciją;</p>	
--	--	--

<p>2. Valstybės narės užtikrina, kad prekybos žmonėmis aukos galėtų pasinaudoti savo teise prašyti tarptautinės apsaugos arba lygiavėrio nacionalinio statuso, įskaitant atvejus, kai auka gauna pagalbą, paramą ir apsaugą kaip numanoma arba nustatyta prekybos žmonėmis auka.“</p> <p>;</p>	<p>2.1.3. vertina nacionalinio pranešėjo kovos su prekyba žmonėmis klausimais, Europos Tarybos kovos su prekyba žmonėmis ekspertų grupės (GRETA) ir kitų tarptautinių institucijų bei organizacijų pasiūlymus dėl tolesnės Lietuvos Respublikos pažangos kovojant su prekyba žmonėmis ir siūlo subjektams, nurodytiems šiame papunktyje, taip pat valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms sprendimus dėl šių pasiūlymų įgyvendinimo;</p> <p>2.1.4. analizuoja ir vertina iškilusius prekybos žmonėmis klausimus padidėjus prekybos žmonėmis rizikai Lietuvos Respublikoje ir teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, tarptautinėms ir nevyriausybinėms organizacijoms pasiūlymus dėl jų sprendimo;</p> <p>2.1.5. teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, tarptautinėms ir nevyriausybinėms organizacijoms pasiūlymus dėl jų veiklos tobulinimo ir bendradarbiavimo kovos su prekyba žmonėmis srityje;</p> <p>2.2. Komisija turi teisę pasitelkti ekspertus Komisijos sprendžiamais klausimams nagrinėti;</p> <p>2.3. Komisijos veikloje stebėtojo teisėmis turi teisę dalyvauti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius arba kitas Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos atstovas;</p> <p>2.4. Komisija visuomenės informavimo priemonėmis viešina savo veiklos rezultatus, taip pat kasmet iki kovo 1 d. paskelbia savo veiklos ataskaitą Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje;</p> <p>2.5. valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos bei kitos organizacijos, kurių atstovai yra deleguoti į Komisijos institucinę sudėtį, atsižvelgdamos į Komisijos nustatytus kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų prioritetus, pagal kompetenciją (veiklos sritį) planuoja kovos su prekyba žmonėmis priemones ir veiksmus ir juos teikia Vidaus reikalų ministerijai įtraukti į Planą, taip pat juos įgyvendina ir kasmet iki vasario 15 d. Komisijai teikia informaciją apie į Planą įtrauktą kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų įgyvendinimo rezultatus.</p> <p>Įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties 2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos <...> 18². Pažeidžiamas asmuo – asmuo, turintis specialiųjų poreikių (pavyzdžiui, nepilnametis, neįgalusis, vyresnis negu 75 metų asmuo, nėščia moteris, vieniši tėvas ar motina, auginantys nepilnamečių vaikų, psichikos ir elgesio sutrikimų turintis asmuo, prekybos žmonėmis auka arba asmuo, kuris buvo kankintas, išprievartautas ar patyrė kitokių sunkių psichologinių, fizinį ar seksualinį smurtą). <i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XII-1396, 2014-12-09, paskelbta TAR 2014-12-18, i. k. 2014-19923 Nr. XIII-1921, 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-21, i. k. 2019-00854</p>	
--	--	--

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2080](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18919

40 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimo ir keitimo pagrindai

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas ar keičiamas užsieniečiui, jeigu:

<...>

12) jam leidžiama pasilikti gyventi Lietuvos Respublikoje, kadangi jis yra ar buvo prekybos žmonėmis arba nelegalaus darbo auka ir bendradarbiauja su ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar su nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis arba su nelegaliu darbu, kai dirbta ypatingai išnaudojamo darbo sąlygomis arba kai dirbo nepilnametis;

<...>

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Nr. [X-1442](#), 2008-02-01, *Žin.*, 2008, Nr. 22-803 (2008-02-22)

Nr. [XI-2189](#), 2012-06-30, *Žin.*, 2012, Nr. 85-4450 (2012-07-19)

Nr. [XII-548](#), 2013-10-10, *Žin.*, 2013, Nr. 111-5488 (2013-10-24)

Nr. [XII-965](#), 2014-06-26, paskelbta TAR 2014-07-10, i. k. 2014-09973

49¹ straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris bendradarbiauja su ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar su nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis arba su nelegaliu darbu

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduotas užsieniečiui, kuris yra ar buvo prekybos žmonėmis arba nelegalaus darbo auka ir bendradarbiauja su ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar su nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis arba su nelegaliu darbu, kai dirbta ypatingai išnaudojamo darbo sąlygomis arba kai dirbo nepilnametis, jeigu dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo tokiam užsieniečiui tarpininkauja ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismas.

2. Užsieniečiui, dėl kurio tarpininkauja ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismas, leidimas laikinai gyventi išduodamas 6 mėnesiams.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas leidimas laikinai gyventi užsieniečiui gali būti keičiamas, jei dėl jo tarpininkauja ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismas.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam užsieniečiui išdavus leidimą laikinai gyventi, tarpininkavusios ikiteisminio tyrimo įstaigos arba teismo sprendimu užsieniečiui leidžiama apsigyventi jo pasirinktoje vietoje arba minėtos įstaigos nustatytoje vietoje.

5. Užsienietis, kuriam šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 12 punkte numatytu pagrindu išduotas leidimas laikinai gyventi ir kuris neturi pakankamai

pragyvenimo lėšų, turi teisę gauti būtinąją medicinos pagalbą, taip pat socialines paslaugas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Užsienietis, kuriam šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 12 punkte numatytu pagrindu išduotas leidimas laikinai gyventi, turi teisę dirbti leidimo laikinai gyventi galiojimo laikotarpiu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3412](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24582

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [X-924](#), 2006-11-28, Žin., 2006, Nr. 137-5199 (2006-12-16)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2189](#), 2012-06-30, Žin., 2012, Nr. 85-4450 (2012-07-19)

65 straipsnis. Užsieniečio teisė kreiptis ir gauti prieglobstį Lietuvos Respublikoje

Užsienietis turi teisę kreiptis ir gauti prieglobstį Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu yra požymių, kad sulaikymo vietoje, pasienio kontrolės punkte ar tranzito zonoje esantis užsienietis gali pageidauti kreiptis dėl prieglobsčio, tokiam užsieniečiui jam suprantama kalba pateikiama informacija apie šią teisę ir taikytinas procedūras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2080](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18919

67 straipsnis. Prašymo suteikti prieglobstį pateikimas

1. Užsieniečio prašymas suteikti prieglobstį gali būti pateiktas:

- 1) pasienio kontrolės punktuose arba Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurioje galioja pasienio teisinis režimas, – Valstybės sienos apsaugos tarnybai;
- 2) Lietuvos Respublikos teritorijoje, išskyrus nurodytą šios dalies 1 punkte, – Valstybės sienos apsaugos tarnybai ar Migracijos departamentui.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1864](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00220

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2609](#), 2016-09-14, paskelbta TAR 2016-09-19, i. k. 2016-23714

<...>

2. Užsienietis asmeniškai pateikia prašymą suteikti prieglobstį. Nepilnamečių šeimos narių vardu prašymą gali pateikti vienas iš pilnamečių šeimos narių. Nelydimo nepilnamečio užsieniečio arba neveiksnaus užsieniečio vardu prašymą gali pateikti jo atstovas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2080](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18919

	<p>3. Prieglobsčio prašytojas privalo kiek įmanoma anksčiau pateikti informaciją, reikiamą prašymui suteikti prieglobstį pagrįsti.</p> <p><...></p> <p>5. Įgyvendinant šio Įstatymo nuostatas, atsižvelgiama į geriausius vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i></p> <p>Nr. <u>XIII-3412</u>, 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24582</p> <p><...></p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p> <p>Nr. <u>XII-1396</u>, 2014-12-09, paskelbta TAR 2014-12-18, i. k. 2014-19923</p>	
<p>11)12 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„1. Be Direktyvoje 2012/29/ES išdėstytų teisių, taikomos šiame straipsnyje nurodytos apsaugos priemonės.“</p> <p>;</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p>	
<p>12)13 straipsnis papildomas šia dalimi:</p> <p>„3. Valstybės narės užtikrina, kad pranešimo apie nusikalstamą veiką pagal šią direktyvą procedūros būtų saugios, vykdomos konfidencialiai pagal nacionalinę teisę, būtų parengtos ir prieinamos vaikams tinkamu būdu ir kad jose būtų vartojamos aukomis tapusių vaikų amžių ir brandą atitinkančios formuluotės.“</p> <p>;</p>	<p>BPK</p> <p>27¹ straipsnis. Nepilnametis</p> <p>1. Nepilnametis yra fizinis asmuo, kuriam proceso veiksmo atlikimo metu nėra suėję aštuoniolika metų.</p> <p>2. Jeigu dėl fizinio asmens amžiaus kyla abejonių, ar jis yra pilnametis, jis laikomas nepilnamečiu iki jo amžiaus nustatymo.</p> <p>3. Jeigu nepasibaigus baudžiamajam procesui nepilnametis sulaukia pilnametystės, be šio Kodekso 127 straipsnyje nustatytų suėmimo skyrimo taisyklių, prokuroro nutarimu arba teismo nutartimi jam gali būti toliau taikomos viena ar daugiau šiame Kodekse nepilnamečiams nustatytų garantijų.</p> <p><i>Papildyta straipsniu:</i></p> <p>Nr. <u>XII-2194</u>, 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-20993</p> <p>186 straipsnis. Nepilnamečių liudytojo ir nukentėjusiojo apklausa</p> <p>1. Nepilnametį liudytoją ar nepilnametį nukentėjusįjį apklausia ikiteisminio tyrimo teisėjas šio Kodekso 184 straipsnio 3, 4, 5 dalyse nustatyta tvarka, kai vaiko interesais to prašo jo atstovas, prokuroras ar gynėjas arba šio Kodekso 184 straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais.</p> <p>2. Nepilnametis liudytojas ar nepilnametis nukentėjusysis ikiteisminio tyrimo metu apklausiami vaikų apklausoms pritaikytose patalpose ir paprastai ne daugiau kaip vieną kartą. Tais atvejais, kai ikiteisminio tyrimo metu būtina pakartotinė nepilnamečio liudytojo ar nepilnamečio nukentėjusiojo apklausa, juos paprastai apklausia tas pats asmuo. Jų apklausos metu turi būti daromas vaizdo ir garso įrašas. Nepilnametis liudytojas ir nepilnametis nukentėjusysis į teisiamąjį posėdį šaukiami tik išimtiniais atvejais.</p>	<p>Visišką</p>

3. Į mažamečio liudytojo ar mažamečio nukentėjusiojo apklausą visuomet, taip pat į nepilnamečio liudytojo ar nepilnamečio nukentėjusiojo apklausą dėl nusikaltimų žmogaus gyvybei, sveikatai, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai, dėl pelnymosi iš nepilnamečio prostitucijos ar nepilnamečio įtraukimo į prostituciją arba kitais atvejais, kai to prašo proceso dalyviai arba ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo teisėjo iniciatyva, privalo būti kviečiamas psichologas, kuris padeda apklausti nepilnametį, atsižvelgdamas į jo socialinę ir psichologinę brandą, taip pat valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos atstovas, kuris iš kitos patalpos stebi, ar apklausos metu nepažeidžiamos nepilnamečio liudytojo ar nepilnamečio nukentėjusiojo teisės. Valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos atstovas gali užduoti apklausiamam asmeniui klausimų ir reikšti prašymus dėl apklausos. Nepilnamečio liudytojo ar nepilnamečio nukentėjusiojo apklausoje turi teisę dalyvauti jo atstovas tik įvertinus, ar jis nedarys poveikio nepilnamečiui.

4. Įtariamajam ir kitiems proceso dalyviams, išskyrus psichologą ir nepilnamečio liudytojo ar nepilnamečio nukentėjusiojo atstovą, neleidžiama būti patalpoje, kurioje atliekama apklausa. Tokiu atveju privalomai turi būti daromas garso ir vaizdo įrašas, o įtariamajam ir kitiems proceso dalyviams turi būti sudaromos sąlygos stebėti ir girdėti apklausą iš kitos patalpos bei per ikiteisminio tyrimo teisėją užduoti apklausiamam asmeniui klausimų. Jei neįmanoma įtariamajam ir kitiems proceso dalyviams sudaryti sąlygų stebėti ir girdėti apklausą iš kitos patalpos, apklausa atliekama įtariamajam ir kitiems proceso dalyviams nedalyvaujant. Tokios apklausos metu padarytas garso ir vaizdo įrašas tuoj po apklausos parodomas įtariamajam ir kitiems proceso dalyviams, kurie per ikiteisminio tyrimo teisėją turi teisę užduoti apklausiamam asmeniui klausimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1637](#), 2003-06-19, *Žin.*, 2003, Nr. 68-3070 (2003-07-09)

Nr. [X-1236](#), 2007-06-28, *Žin.*, 2007, Nr. 81-3312 (2007-07-21)

Nr. [XII-777](#), 2014-03-13, paskelbta TAR 2014-03-24, i. k. 2014-03403

Nr. [XII-1080](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-22, i. k. 2014-10422

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2194](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-20993

Nr. [XIII-217](#), 2017-03-14, paskelbta TAR 2017-03-20, i. k. 2017-04612

280 straipsnis. Nepilnamečio liudytojo apklausos ypatumai

1. Kai išimtiniais atvejais būtina teisme apklausti mažametį liudytoją, visuomet, o nepilnametį liudytoją dėl nusikaltimų žmogaus gyvybei, sveikatai, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai, dėl pelnymosi iš nepilnamečio prostitucijos ar nepilnamečio įtraukimo į prostituciją arba kitais atvejais, kai to prašo nagrinėjimo teisme dalyviai arba teismo iniciatyva, privalo būti kviečiamas psichologas, kuris padeda apklausti

nepilnametį, atsižvelgdamas į jo socialinę ir psichologinę brandą, taip pat valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos atstovas, kuris iš kitos patalpos stebi, ar apklausos metu nepažeidžiamos nepilnamečio liudytojo teisės. Valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos atstovas gali užduoti apklausiamam asmeniui klausimų ir reikšti prašymus dėl apklausos. Nepilnamečio liudytojo apklausoje turi teisę dalyvauti jo atstovas tik įvertinus, ar jis nedarys poveikio nepilnamečiui.

2. Kaltinamajam ir kitiems proceso dalyviams, išskyrus psichologą ir nepilnamečio liudytojo atstovą, neleidžiama būti patalpoje, kurioje atliekama apklausa. Tokiu atveju privalomai turi būti daromas garso ir vaizdo įrašas, o kaltinamajam ir kitiems proceso dalyviams turi būti sudaromos sąlygos stebėti ir girdėti apklausą iš kitos patalpos ir per teisėją ar teisną užduoti apklausiamam asmeniui klausimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-777](#), 2014-03-13, paskelbta TAR 2014-03-24, i. k. 2014-03403

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2194](#), 2015-12-17, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-20993

Nr. [XIII-217](#), 2017-03-14, paskelbta TAR 2017-03-20, i. k. 2017-04612

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas

11 straipsnis. Vaiko teisė būti išklausytam

1. Vaikas, gebantis suformuluoti savo nuomonę, turi būti išklausytas visais su juo susijusiais klausimais ir į jo nuomonę turi būti atsižvelgiama, jeigu tai neprieštarauja vaiko interesams. Vaikas turi būti išklausytas tiesiogiai, o jeigu tai neįmanoma, – per vaiko atstovą pagal įstatymą ar per įstatymu nurodytus asmenis.

2. Vaiko teisė būti išklausytam garantuojama sukuriant aplinką, leidžiančią vaikui pasinaudoti šia teise, suteikiant būtiną informaciją, patarimų, atsižvelgiant į jo amžių ir brandą, pagal galimybes pasitelkus specialių žinių turinčius asmenis, kai tai būtina.

Įsakymas dėl nepilnamečio liudytojo ir nukentėjusiojo apklausos

<...>

3. Dėl socialinės ir psichologinės brandos ypatumų bei siekiant išvengti baudžiamojo proceso traumuojančio poveikio procesiniai veiksmai su nepilnamečiais, ir ypač mažamečiais, atliekami tik tais atvejais, kai turinčios reikšmės bylai teisingai išspręsti nusikalstamos veikos aplinkybės negali būti nustatomos kitais būdais arba tai reikalautų didelių procesinių sąnaudų. Atsižvelgiant į galimą antrinio traumavimo riziką, taip pat būtina siekti, kad nepilnametis ikiteisminio tyrimo metu būtų apklausiamas vieną kartą.

Aiškinantis pranešimo apie padarytą nusikalstamą veiką aplinkybes (tiek dar nepradėjus ikiteisminio tyrimo, tiek jį pradėjus) rekomenduojama vengti detalios

apklausti nepilnametį Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nenustatyta tvarka (tokią apklausą pavadinant pokalbiu, pabendravimu ir pan.).

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-196](#), 2018-06-15, paskelbta TAR 2018-06-18, i. k. 2018-10016

4. Proceso veiksmų su nepilnamečiais negalima atlikti nakties metu nuo 22 val. iki 6 val., išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai tik atlikus šiuos veiksmus galima sužinoti duomenis, kurie būtini sulaikyti įtariamąjį, užkardyti rengiamą nusikalstamą veiką ar siekiant išvengti ikiteisminiam tyrimui reikšmingų duomenų praradimo.

Parenkant apklausos atlikimo vietą, būtina įvertinti, ar tai nepakenks apklausiamo nepilnamečio interesams, mokymosi procesui, psichologinei būsenai, taip pat patyčių grėsmę ir kitas aplinkybes.

Draudžiama apklausą atlikti mokymo ar ugdymo įstaigoje arba nepilnamečio buvimo šioje įstaigoje laiku, atstovo pagal įstatymą darbovietėje, išskyrus išimtinius atvejus, kai apklausos vieta yra suderinta su atstovu pagal įstatymą, mokymo ar ugdymo įstaigos administracija ir jei tai nepakenks apklausiamo nepilnamečio interesams.

<...>

13. Į mažamečio liudytojo ar mažamečio nukentėjusiojo apklausą visuomet, taip pat į nepilnamečio liudytojo ar nepilnamečio nukentėjusiojo apklausą dėl nusikaltimų žmogaus gyvybei, sveikatai, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai, dėl pelnymosi iš nepilnamečio prostitucijos ar nepilnamečio įtraukimo į prostituciją arba kitais atvejais, kai to prašo proceso dalyviai arba ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro ar ikiteisminio tyrimo teisėjo iniciatyva, privalo būti kviečiamas psichologas, kuris padeda apklausti nepilnametį, atsižvelgdamas į jo socialinę ir psichologinę brandą (BPK 186 straipsnio 3 dalis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-68](#), 2016-03-10, paskelbta TAR 2016-03-17, i. k. 2016-05112

Nr. [I-196](#), 2018-06-15, paskelbta TAR 2018-06-18, i. k. 2018-10016

<...>

14. Jei apklausiamas nepilnametis turi specialių poreikių, po nusikalstamos veikos sutriko jo psichika ir pan., siekiant išvengti antrinės traumos teisinių procedūrų metu, rekomenduojama į apklausą kviešti psichologą, kuris padėtų apklausti nepilnametį, atsižvelgdamas į jo socialinę ir psichologinę brandą, ir valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos atstovą, kuris iš kitos patalpos stebėtų, ar apklausos metu nepažeidžiamos nepilnamečio liudytojo ar nepilnamečio nukentėjusiojo teisės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-196](#), 2018-06-15, paskelbta TAR 2018-06-18, i. k. 2018-10016

<...>

17. Atsižvelgiant į baudžiamojo proceso žalojantį poveikį nepilnamečio psichikai, antrinio traumavimo riziką, BPK 186 straipsnio 2 dalies reikalavimus, būtina siekti, kad nepilnametis ikiteisminio tyrimo metu būtų apklausiamas vieną kartą. Apklausą turėtų atlikti nepilnamečių justicijos srityje besispecializuojantis ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras. Tais atvejais, kai ikiteisminio tyrimo metu būtina pakartotinė nepilnamečio liudytojo ar nukentėjusiojo apklausa, juos paprastai apklausia tas pats asmuo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-68](#), 2016-03-10, paskelbta TAR 2016-03-17, i. k. 2016-05112

<...>

24. Nepilnamečio atstovui pareiškus norą dalyvauti apklausoje pas ikiteisminio tyrimo teisėją, būtina įvertinti, ar nepilnamečio atstovo tiesioginis dalyvavimas (dėl nusikalstamos veikos pasekmės – patirto emocinio šoko, ypatingo jautrumo ar kitų savybių arba aplinkybių) nedarys nepilnamečiui neleistino poveikio, ar nesutrukdytų pasiekti apklausos tikslų.

<...>

Punkto pakeitimai:

Nr. [I-196](#), 2018-06-15, paskelbta TAR 2018-06-18, i. k. 2018-10016

30. Siekiant sumažinti įtampą prieš apklausą, apklausą atliekantis asmuo privalo užtikrinti, kad nepilnamečiui suprantamai pagal jo amžių ir išsivystymą būtų paaiškinta:

30.1. apie jo teises ir pareigas apklausos metu;

30.2. kur, t. y. kokioje įstaigoje ar institucijoje, vyks apklausa;

30.3. kas, t. y. koks pareigūnas ar asmuo, jį apklaus;

30.4. kokie asmenys ir koku tikslu dar dalyvaus pokalbio metu;

30.5. koku tikslu ir apie kokį faktą ar aplinkybes bus kalbama;

30.6. kaip vyks apklausa, t. y. nepilnametis turi būti informuojamas apie tai, kad bus daromas vaizdo ir garso įrašas, kad nepilnamečiui papasakojus apie tai, kas jam žinoma, gali būti užduodami papildomi klausimai;

30.7. kad nepilnametis turi teisę prašyti pertraukos. Dėl apklausos ir pertraukų trukmės kiekvienu konkrečiu atveju turėtų būti sprendžiama atsižvelgiant į apklausiamo nepilnamečio amžių, individualius ypatumus, jo būseną, būtinai įvertinant apklausą atlikti padedančio valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos atstovo arba psichologo rekomendacijas, atstovo pagal įstatymą nuomonę.

Aprašas

<...>

4.8. Vaikas – fizinis asmuo, neturintis 18 metų, išskyrus atvejus, kai įstatymai nustato kitaip.

	<p><...></p> <p>11¹.Tais atvejais, kai kreipiasi vaikas:</p> <p>11¹.1. prokuratūros darbuotojai, bendraudami su vaiku, vadovaujasi pagarbos, jautrumo ir vaiko interesų viršenybės principais;</p> <p>11¹.2. imamasi priemonių, kad su vaiku bendrautų specialiųjų žinių ir profesinės patirties dirbant su vaikais turintis prokuroras ar kitas prokuratūros darbuotojas;</p> <p>11¹.3. užtikrinama, kad pranešimo apie galimai padarytą nusikalstamą veiką pateikimo procedūra būtų vykdoma konfidencialiai, laikantis asmens duomenų apsaugos reikalavimų, vaikui saugioje aplinkoje;</p> <p>11¹.4. visa informacija ir paaiškinimai vaikui teikiami aiškia, jo amžių ir brandą atitinkančia kalba;</p> <p>11¹.5. sudaroma galimybė vaikui būti lydimam įstatyminio atstovo (tėvų, įtėvių, globėjo, rūpintojo) ar vaiko pasirinkto pasitikėjimą keliančio suaugusiojo;</p> <p>11¹.6. kiek įmanoma mažinamas poreikis vaikui kartoti savo pasakojimą, siekiant išvengti emocinės žalos ir antrinės viktimizacijos;</p> <p>11¹.7. pateikiamas vaikui suprantamas tolesnių veiksmų paaiškinimas ir, esant poreikiui, suteikiama informacija apie pagalbos teikimo galimybes. Pranešus apie galimai padarytą nusikalstamą veiką, užtikrinama, kad vaikas nebūtų nukreipiamas į kitas institucijas ir visi pirminiai neatidėliotini veiksmai būtų atliekami prokuratūroje;</p> <p>11¹.8. jeigu vaikas kreipiasi dėl jam padarytos nusikalstamos veikos, apie tai nedelsiant informuojamas vaiko atstovas pagal įstatymą, o kai tai prieštarauja vaiko interesams, – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VVTAĮT). Apie nustatytą galimą prekybos žmonėmis atvejį informuojama VVTAĮT;</p> <p>11¹.9. nustačius tiesioginio pavojaus vaiko saugumui požymių, nedelsiant informuojama policija, VVTAĮT ir (ar) kitos kompetentingos institucijos, taip pat, jei tai nepažeidžia vaiko interesų, – vaiko atstovai pagal įstatymą.</p>	
<p>13)14 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:</p> <p>„1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad konkrečių veiksmų, kuriais siekiama trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu suteikti pagalbą ir paramą prekybos žmonėmis aukomis tapusiems vaikams, kad jie fiziškai, psichologiškai ir socialiai atsigautų, būtų imtasi individualiai įvertinus konkrečias su kiekvienu auka tapusiu vaiku susijusias aplinkybes, deramai atsižvelgiant į vaiko nuomonę, poreikius ir jam rūpimus klausimus, kad būtų galima rasti vaikui tinkamą ilgalaikį sprendimą,</p>	<p>Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas</p> <p>8 straipsnis. Vaiko teisė mokytis</p> <p><...></p> <p>2. Vaikas turi teisę mokytis, siekdamas visapusiškai ugdyti savo asmenybę, talentą, protinius ir fizinius gebėjimus ir juos nuolat tobulinti.</p> <p>3. Vaikui garantuojamas nemokamas mokymas valstybinėse ir savivaldybių mokyklose pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas ir profesinio mokymo programas, skirtas pirmajai kvalifikacijai įgyti.</p> <p><...></p> <p>5. Atsižvelgdami į vaiko amžių ir jo išsilavinimo lygį, tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą turi teisę parinkti švietimo įstaigą ir (ar) mokymosi formą.</p>	Visiškas

<p>įskaitant programas, kuriomis remiama jų emancipacija ir perėjimas į pilnametystę, siekiant išvengti pakartotinės prekybos žmonėmis. Per pagrįstą laikotarpį valstybės narės pagal savo nacionalinės teisės aktus suteikia galimybę mokytis aukomis tapusiems vaikams ir aukų vaikams, kuriems pagal 11 straipsnį yra teikiama pagalba ir parama.</p>	<p>6. Vaikui iki 16 metų mokslas yra privalomas. Vaiko tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą sudaro būtinas sąlygas vaikui mokytis iki 16 metų. Šio reikalavimo nevykdantys vaiko tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą atsako įstatymų nustatyta tvarka.</p> <p>11 straipsnis. Vaiko teisė būti išklausytam</p> <p>1. Vaikas, gebantis suformuluoti savo nuomonę, turi būti išklausytas visais su juo susijusiais klausimais ir į jo nuomonę turi būti atsižvelgiama, jeigu tai neprieštaruja vaiko interesams. Vaikas turi būti išklausytas tiesiogiai, o jeigu tai neįmanoma, – per vaiko atstovą pagal įstatymą ar per įstatymu nurodytus asmenis.</p> <p>2. Vaiko teisė būti išklausytam garantuojama sukuriant aplinką, leidžiančią vaikui pasinaudoti šia teise, suteikiant būtiną informaciją, patarimų, atsižvelgiant į jo amžių ir brandą, pagal galimybes pasitelkus specialių žinių turinčius asmenis, kai tai būtina.</p> <p>13 straipsnis. Vaiko teisė į tinkamas gyvenimo sąlygas</p> <p>1. Vaiko teisę į gyvenimo sąlygas, būtinas jo fiziniam, emociniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi, užtikrina tėvai, kiti vaiko atstovai pagal įstatymą.</p> <p>2. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos padeda tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą įgyvendinti šią teisę, kai tėvai dėl objektyvių aplinkybių negali šios teisės visiškai įgyvendinti.</p> <p>14 straipsnis. Vaiko teisė į socialinę apsaugą ir valstybės finansinę paramą</p> <p>1. Vaikas, negaunantis pakankamo išlaikymo iš tėvų ar kitų jo atstovų pagal įstatymą, turi teisę į socialinę apsaugą ir valstybės teikiamą finansinę paramą. Jos dydį ir skyrimo sąlygas nustato įstatymai, teikimo tvarką – kiti teisės aktai.</p> <p>2. Likusiam be tėvų globos vaikui skiriamas išlaikymas iš valstybės ir savivaldybių biudžetų įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>3. Vaiko laikinosios priežiūros metu ar laikino apgyvendinimo pas fizinius asmenis metu, kai nustatytas vaiko apsaugos poreikis, vaiką laikinai prižiūrinčiam asmeniui mokama vaiko laikinosios priežiūros išmoka Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p><i>Papildyta straipsnio dalimi:</i> Nr. XIII-2035, 2019-04-11, paskelbta TAR 2019-04-19, i. k. 2019-06546</p> <p>4. Jeigu vaiko laikino apgyvendinimo paslaugą teikia juridinis asmuo, už šią paslaugą atlyginama pagal Socialinių paslaugų įstatymą.</p> <p><i>Papildyta straipsnio dalimi:</i> Nr. XIII-2035, 2019-04-11, paskelbta TAR 2019-04-19, i. k. 2019-06546</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XIV-1512, 2022-11-10, paskelbta TAR 2022-11-21, i. k. 2022-23363</p>	
--	--	--

15 straipsnis. Vaiko teisė į gyvenamąsias patalpas

1. Vaiko teisę į gyvenamąsias patalpas nustato ir saugo šis ir kiti įstatymai.
2. Likęs be tėvų globos vaikas, neturintis gyvenamųjų patalpų, apgyvendinamas Civilinio kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

20 straipsnis. Vaiko teisė būti apsaugotam nuo smurto

1. Tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą, valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos turi užtikrinti vaiko apsaugą nuo smurto. Draudžiamas visų formų smurtas prieš vaiką.
2. Vaikas, nukentėjęs nuo bet kokios formos smurto, turi teisę į jo poreikius ir geriausius interesus atitinkančią pagalbą.
3. Valstybė ir savivaldybės imasi visų reikiamų švietimo, socialinių, administracinių, teisinių ir kitų būtinų priemonių, kad apsaugotų vaiką nuo bet kokios formos smurto prieš vaiką ir suteiktų pagalbą nuo smurto nukentėjusiam vaikui, jo atstovams pagal įstatymą.

29 straipsnis. Vaiko apsauga nuo nusikalstamų veikų ir smurto bei atsakomybė už vaiko teisių pažeidimus

1. Vaikas turi būti apsaugotas nuo nusikalstamų veikų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse.
2. Vaikas taip pat saugomas nuo visų formų smurto, už kurį nenumatyta baudžiamoji atsakomybė, smurto demonstravimo vaikui bei kitų vaiko asmeninių ar turtinių teisių pažeidimų, nenumatytų šio straipsnio 1 dalyje.

<...>

6. Vaikui, galimai nukentėjusiam nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytos nusikalstamos veikos ar smurto, už kurį nenumatyta baudžiamoji atsakomybė, ir jo atstovams pagal įstatymą turi būti teikiama reikalinga kompleksinė pagalba ir kita apsauga, kad vaikas, jo tėvai ar kiti jo atstovai pagal įstatymą galėtų atkurti sveikatą po patirtos fizinės ar psichinės traumos. Ši pagalba turi būti pradedama teikti nedelsiant ir turi būti teikiama, kol ji vaikui ir jo atstovams pagal įstatymą yra reikalinga.

<...>.

34 straipsnis. Prevencinės ir kitos pagalbos vaikui ir šeimai organizavimas

<...>

2. Savivaldybė atsako už prevencinės, kompleksiškai teikiamos ir (ar) kitos pagalbos vaikui ir šeimai užtikrinimą, organizuodama ir koordinuodama bendrą socialinės paramos teikimą, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų, teisėsaugos ir kitų institucijų, seniūnijų darbą su vaikais ir šeimomis. Organizuodamos ir teikdamos prevencinę, kompleksiškai teikiamą pagalbą ar kitą pagalbą šeimoms

ir vaikams, savivaldybių institucijos ir įstaigos bendradarbiauja su nevyriausybėmis organizacijomis, vietos bendruomenėmis, valstybės ir kitų savivaldybių institucijomis bei įstaigomis. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras bendru įsakymu patvirtina Savivaldybės bendro darbo su šeimomis organizavimo ir koordinavimo rekomendacijas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2035](#), 2019-04-11, paskelbta TAR 2019-04-19, i. k. 2019-06546

CK

2.9 straipsnis. Nepilnamečių pripažinimas veiksniais (emancipacija)

1. Nepilnametis, sulaukęs šešiolikos metų, jo tėvų, globos (rūpybos) institucijų, jo rūpintojo ar jo paties pareiškimu gali būti teismo tvarka pripažintas visiškai veiksniu (emancipuotas), jeigu yra pakankamas pagrindas leisti jam savarankiškai įgyvendinti visas civilines teises ar vykdyti pareigas. Visais atvejais, kad nepilnametis būtų pripažintas visiškai veiksniu, reikalingas paties nepilnamečio sutikimas.

2. Teismas gali nepilnamečio tėvų, rūpintojo ar globos (rūpybos) institucijų pareiškimu panaikinti tokį visiško veiksnumo pripažinimą, jeigu nepilnametis, savarankiškai įgyvendindamas savo teises ar vykdydamas pareigas, daro žalos savo ar kitų asmenų teisėms ar teisėtiems interesams.

Pagalbos nuo nusikalstamos veiklos asmenims įstatymas

6 straipsnis. Pagalbos nukentėjusiems asmenims valdymo institucijų funkcijos

<...>

8. Savivaldybių administracijos pagal kompetenciją organizuoja ir užtikrina socialinių paslaugų teikimą nukentėjusiems asmenims, savivaldybių įstaigų, taip pat mokyklų, kurių steigėja yra savivaldybė, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.

9. Nevalstybinių mokyklų savininkai (dalyvių susirinkimai) užtikrina nevalstybinių mokyklų, kaip pirmojo kontakto institucijų, veiklos organizavimą, koordinavimą ir kontrolę.

8 straipsnis. Bendradarbiavimas

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir nevyriausybinės organizacijos pagal kompetenciją rengia ir įgyvendina priemones, kuriomis siekiama sudaryti ir (ar) pagerinti sąlygas nukentėjusiems asmenims naudotis šiame įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais teisėmis, organizuoja informavimo ir sąmoningumo ugdymo kampanijas, rengia mokymo programas,

	<p>specialistų ir pareigūnų mokymus, skatina mokslinius tyrimus, taip pat dalyvauja, atstovauja tarptautinėse, Europos Sąjungos institucijose ir jų darbo (valdymo) organuose, bendradarbiauja su kitų valstybių kompetentingomis institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis, sudarydamos sąlygas keistis gerąja praktika, konsultuotis ir spręsti kylančias problemas, užtikrindamos nukentėjusių asmenų teises.</p>	
<p>2. Valstybės narės paskiria globėją ar atstovą vaikui, tapusiam prekybos žmonėmis auka, kai tik valdžios institucijos tokį vaiką nustato, jeigu pagal nacionalinę teisę tėvų pareigų turėtojams neleidžiama užtikrinti vaiko interesų ir (arba) atstovauti vaikui dėl interesų konflikto tarp jų ir auka tapusio vaiko. Valstybės narės užtikrina, kad globėjo arba atstovo ir auka tapusio vaiko interesų konflikto atveju būtų paskirtas kitas globėjas arba atstovas.</p>	<p>CK</p> <p>3.163 straipsnis. Vaikų teisių užtikrinimas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nepilnamečių vaikų teisių įgyvendinimą užtikrina tėvai. 2. Vaikų, kurie yra likę be tėvų globos, teises užtikrina globėjas (rūpintojas) šioje knygoje nustatyta tvarka. 3. Jeigu priimant su nepilnamečiu vaiku susijusius sprendimus kyla vaiko ir jo tėvų (globėjo, rūpintojo) interesų konfliktas arba vaiko tėvų tarpusavio interesų konfliktas, teismas <i>ex officio</i> arba bet kurio iš vaiko tėvų (globėjo, rūpintojo) ar valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos prašymu gali skirti <i>ad hoc</i> globėją, kuris atstovautų vaikui sprendžiant konkretų ginčą. <i>Ad hoc</i> globėjo parinkimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. <i>Ad hoc</i> globėjo veiklai <i>mutatis mutandis</i> taikomos šios knygos XVII ir XVIII skyrių normos. 4. Nepilnametis, įgijęs visišką veiksnumą, savo teises gina pats. 5. Jei tėvai ar globėjai (rūpintojai) vaikų teises pažeidinėja, priemonių vaikų teisėms užtikrinti gali imtis valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija ar prokuroras. <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XII-2552, 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-07, i. k. 2016-19358</p> <p>3.250 straipsnis. Vaikų, kuriems reikalinga globa (rūpyba), nustatymas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Švietimo, auklėjimo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, policijos ir kitokių institucijų darbuotojai, taip pat kiti asmenys, turintys duomenų apie nepilnamečius, likusius be tėvų globos, ar duomenų apie būtinumą ginti nepilnamečių teises ir interesus (piktnaudžiavimas tėvų valdžia, smurtas prieš vaiką, tėvų liga, mirtis, išvykimas ar dingimas, tėvų atsisakymas atsiimti vaikus iš švietimo, auklėjimo ar gydymo įstaigų ir t. t.), privalo apie tai nedelsdami informuoti valstybinę vaiko teisių apsaugos instituciją pagal vaiko ar savo gyvenamąją vietą. 2. Valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija, gavusi informacijos apie galimus vaiko teisių pažeidimus, įvertina šios informacijos pagrįstumą ir imasi Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nurodytų veiksmų. <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i> Nr. XIII-1290, 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10591</p>	<p>Visiškas</p>

3. Vaikus, kuriems reikalinga globa (rūpyba), nustato, šių vaikų apskaitą tvarko ir užtikrina valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija. Ši institucija, nustačiusi vaiką, kuriam reikalinga globa (rūpyba) šio kodekso 3.254 straipsnio 2 ar 3 punkte nurodytais pagrindais, privalo ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo teismo leidimo paimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą užregistravimo valstybinėje vaiko teisių apsaugos institucijoje dienos, o nustačiusi vaiką, kuriam reikalinga globa (rūpyba) šio kodekso 3.254 straipsnio 1, 4 ar 5 punkte nurodytais pagrindais, – per tris darbo dienas nuo vaiko, kuriam reikalinga globa (rūpyba), nustatymo dienos pateikti globos centrui nurodymą parinkti vaikui laikinąjį globėją (rūpintoją) ir pateikti rekomendaciją dėl globėjo (rūpintojo) paskyrimo. Valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija apie kreipimąsi į teismą dėl leidimo paimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą per vieną darbo dieną nuo kreipimosi į teismą dienos informuoja savivaldybės administraciją ir globos centrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1290](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10591

Nr. [XIV-888](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2022-01-04, i. k. 2022-00070

Nr. [XIV-1838](#), 2023-03-28, paskelbta TAR 2023-03-30, i. k. 2023-05730

Nr. [XV-667](#), 2025-12-11, paskelbta TAR 2025-12-23, i. k. 2025-22540

4. Valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija yra likusio be tėvų globos vaiko atstovė pagal įstatymus tol, kol šiam vaikui paskiriamas globėjas ar rūpintojas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-888](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2022-01-04, i. k. 2022-00070

5. Šio straipsnio 1 dalyje numatytų institucijų vadovai ir kiti pareigūnai už melagingos informacijos suteikimą, vaiko, kuriam reikalinga globa (rūpyba), slėpimą, kliudymą jam nustatyti globą (rūpybą) ar kitokius vaiko teisių ir interesų pažeidimus atsako įstatymų nustatyta tvarka.

3.251 straipsnis. Globos ir rūpybos nustatymas

1. Globa nustatoma vaikams, kurie neturi keturiolikos metų.
2. Rūpyba nustatoma vaikams, sulaukusiems keturiolikos metų.

3.253 straipsnis. Vaiko laikinoji globa (rūpyba)

1. Vaiko laikinoji globa (rūpyba) – laikinai be tėvų globos likusio vaiko priežiūra, auklėjimas, jo teisių ir teisėtų interesų atstovavimas bei gynimas šeimoje, šeimynoje, globos centre ar vaikų globos (rūpybos) institucijoje. Vaiko laikinosios globos (rūpybos) tikslas – grąžinti vaiką į šeimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-241](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05912

2. Vaiko laikinoji globa (rūpyba) trunka ne ilgiau kaip dvylika mėnesių. Nustačiusi, kad tėvai (tėvas ar motina), kuriems teikiamos socialinės paslaugos ir kita kompleksinė pagalba, deda pastangas pakeisti savo elgesį arba yra kitų

priežasčių, kurios leidžia pagrįstai manyti, kad egzistuoja reali galimybė grąžinti vaiką į šeimą, valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija gali priimti sprendimą tęsti laikinąją globą (rūpybą), tačiau ne ilgiau negu šešis mėnesius. Bendra laikinosios globos (rūpybos) trukmė su pratęsimu negali viršyti aštuoniolikos mėnesių termino.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1290](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10591

3. Šio straipsnio 2 dalies nuostata dėl bendros laikinosios globos (rūpybos) trukmės netaikoma, kai nepilnamečių tėvų vaikui nustatyta laikinoji globa šio kodekso 3.158 straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-888](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2022-01-04, i. k. 2022-00070

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1879](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-09, i. k. 2015-11177

3.254 straipsnis. Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo pagrindai

Vaiko laikinoji globa (rūpyba) nustatoma, kai vaiko:

- 1) tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų yra dingę ir jų ieškoma (kol teismas tėvus pripažins nežinia kur esančiais arba paskelbs mirusiais);
- 2) tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų laikinai negali rūpintis vaiku dėl abiejų tėvų ar vieno iš jų ligos, suėmimo, baudmės atlikimo ar kitų svarbių priežasčių;
- 3) tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų nesirūpina, nesidomi vaiku, netinkamai auklėja, naudoja smurtą arba kitaip piktnaudžiauja tėvų valdžia ir dėl to kyla pavojus vaiko fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi ir saugumui;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-241](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05912

Nr. [XIII-1290](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-27, i. k. 2018-10591

- 4) tėvai yra nežinomi (kol bus nustatyti tėvystės ar artimos giminystės ryšiai);

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-888](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2022-01-04, i. k. 2022-00070

- 5) tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų yra neveiksnūs ar ribotai veiksnūs nepilnamečiai.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-888](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2022-01-04, i. k. 2022-00070

3.256 straipsnis. Vaiko nuolatinė globa (rūpyba)

Nuolatinė globa (rūpyba) nustatoma be tėvų globos likusiems vaikams, kurie esamomis sąlygomis negali grįžti į savo šeimą ir kurių priežiūra, auklėjimas, teisių bei teisėtų interesų atstovavimas ir gynimas pavedamas kitai šeimai, šeimynai, globos centrui ar vaikų globos (rūpybos) institucijai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-241](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05912

3.257 straipsnis. Vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo pagrindai

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-241](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05912

Vaikui nuolatinė globa (rūpyba) nustatoma, kai vaiko:

- 1) abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų yra miręs;
- 2) abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų teismo paskelbti mirusiais arba pripažinti nežinia kur esančiais;
- 3) vaikas įstatymų nustatyta tvarka atskirtas nuo tėvų;
- 4) tėvystės ar artimos giminystės ryšiai nuo vaiko radimo dienos nenustatyti per tris mėnesius;
- 5) tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų nustatyta tvarka pripažinti neveiksniais šioje srityje.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1566](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-04-10, i. k. 2015-05573

- 6) abiem tėvams arba turimam vieninteliam iš tėvų yra apribota tėvų valdžia.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-241](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05912

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-888](#), 2021-12-23, paskelbta TAR 2022-01-04, i. k. 2022-00070

BPK

53 straipsnis. Atstovai pagal įstatymą

1. Įtariamąjo, kaltinamojo, nuteistojo arba nukentėjusiojo atstovai pagal įstatymą gali dalyvauti procese ir ginti savo atstovaujamų proceso dalyvių interesus, jeigu šie yra nepilnamečiai arba nustatyta tvarka pripažinti neveiksniais, išskyrus atvejus, kai tai prieštarautų nepilnamečio ar neveiksnaus asmens interesams ar pakenktų baudžiamajam procesui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2335](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-26, i. k. 2019-123862.

Atstovais pagal įstatymą gali būti nepilnamečio arba neveiksnaus įtariamąjo, kaltinamojo, nuteistojo ir nukentėjusiojo tėvai, tėviai, globėjai, rūpintojai arba įstaigos, kuri globoja ar rūpinasi įtariamuoju, kaltinamuoju, nuteistuoju ar nukentėjusiuoju, įgalioti asmenys.

3. Atstovui pagal įstatymą, pateikusiam rašytinį ar žodinį prašymą, leidžiama dalyvauti procese, kai ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras priima dėl to nutarimą, o teismas – nutartį. Atstovas pagal įstatymą paprastai dalyvauja procese kartu su asmeniu, kuriam atstovauja. Ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro nutarimu bei teismo nutartimi gali būti atsisakyta leisti atstovui pagal įstatymą

	<p>dalyvauti procese kaip atstovui, jeigu tai prieštarautų nepilnamečio ar neveiksnaus asmens interesams ar pakenktų baudžiamajam procesui. Tokiu atveju, taip pat kai nėra galimybės susisiekti su atstovu pagal įstatymą arba jo tapatybė nežinoma, nepilnamečio atstovu pagal įstatymą gali būti jo pasirinktas ir ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro ar teismo pripažintas tinkamu būti atstovu pagal įstatymą asmuo. Jeigu nepilnametis nepasirinko kito asmens arba jo pasirinktas asmuo nėra tinkamas būti atstovu pagal įstatymą, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras, ikiteisminio tyrimo teisėjas ar teismas, atsižvelgdamas į nepilnamečio interesus, paskiria kitą asmenį, galintį tinkamai atstovauti nepilnamečiui. Kai atsisakyta leisti asmeniui dalyvauti baudžiamajame procese kaip neveiksnaus asmens atstovui pagal įstatymą, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas turi užtikrinti, kad procese dalyvautų kitas atstovas pagal įstatymą. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas laikinai, kol bus išspręstas naujo atstovo pagal įstatymą klausimas, turi paskirti atstovu bet kokią kitą asmenį, galintį tinkamai atstovauti nepilnamečio ar neveiksnaus asmens interesams.</p> <p><...></p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. <u>X-1236</u>, 2007-06-28, Žin., 2007, Nr. 81-3312 (2007-07-21)</p>	
<p>3. Valstybės narės, kai tinkama ir įmanoma, imasi priemonių, kad būtų suteikiama pagalba ir parama vaiko, tapusio prekybos žmonėmis auka, šeimai, kai šeima yra tų valstybių narių teritorijoje. Visų pirma, valstybės narės, jei tinkama ir įmanoma, tai šeimai taiko Direktyvos 2012/29/ES 4 straipsnį.“</p> <p>;</p>	<p>Socialinių paslaugų įstatymas</p> <p>5 straipsnis. Teisė į socialines paslaugas</p> <p>Gauti socialines paslaugas turi teisę:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lietuvos Respublikos piliečiai; 2) užsieniečiai, tarp jų ir asmenys be pilietybės, turintys leidimą nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje; 3) kiti asmenys Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais. <p>8 straipsnis. Prevencinės socialinės paslaugos</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prevencinės socialinės paslaugos teikiamos visiems asmenims (šeimoms) ir (ar) bendruomenėms, siekiantiems (siekiančioms) stiprinti asmens (šeimos) gebėjimą savarankiškai rūpintis savo (šeimos) gyvenimu, skatinti asmens (šeimos) dalyvavimą visuomenės gyvenime, bendruomenės socialinį aktyvumą ir socialinę įtrauktį, taip pat gilinti asmens (šeimos) žinias ir ugdyti jo (jos) įgūdžius, kad ateityje būtų išvengta galimų socialinių problemų ir socialinės rizikos atsiradimo. 2. Prevencinėms socialinėms paslaugoms priskiriamos potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieškos paslauga, kompleksinės paslaugos šeimai, darbas su bendruomene, informavimo, sociokultūrinės ir kitos paslaugos, numatytos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge. 3. Socialinės apsaugos ir darbo ministras nustato prevencinių socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo tvarką. <p>9 straipsnis. Bendrosios socialinės paslaugos</p>	<p>Visiškas</p>

1. Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis savo (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis.
2. Bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriamos konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, transporto organizavimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne ir kitos paslaugos, numatytos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge.

10 straipsnis. Specialiosios socialinės paslaugos

1. Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio (-ios) gebėjimams savarankiškai rūpintis savo (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar jiems kompensuoti prevencinių ir (ar) bendrųjų socialinių paslaugų neužtenka.
2. Specialiosioms socialinėms paslaugoms priskiriama:
  - 1) socialinė priežiūra;
  - 2) socialinė globa;
  - 3) laikino atokvėpio paslauga.
3. Socialinei priežiūrai priskiriamos pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo, vaikų dienos socialinės priežiūros, socialinės priežiūros šeimoms, laikino apnakvindinimo, socialinės reabilitacijos asmenims su negalia bendruomenėje, socialinių dirbtuvių, psichologinės ir socialinės reabilitacijos vaikams bendruomenėje ir kitos paslaugos, numatytos socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge.
4. Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę.

17 straipsnis. Kreipimasis dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai)

1. Dėl socialinių paslaugų, kurios finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto dotacijų savivaldybių biudžetams, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, prevencines socialines paslaugas, skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, aprūpintojas savivaldybės mero nustatyta tvarka rašytiniu

	<p>prašymu kreipiasi į asmens (šeimos) gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją ar socialinių paslaugų įstaigą.</p> <p>2. Išskirtiniais atvejais, kai asmuo (šeima) patiria smurtą arba kyla grėsmė jo (jos) fiziniam, psichiniam ar emociniam saugumui, dėl bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, aprūpintojas gali kreiptis ir į kitos, ne asmens (šeimos) gyvenamosios vietos, savivaldybės administraciją.</p> <p>3. Veikdami asmens (šeimos) ar visuomenės socialinio saugumo interesais, pranešimą dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai) gali pateikti bendruomenės nariai ar kiti suinteresuoti asmenys, nurodę priežastį, dėl kurios asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, aprūpintojas pats to padaryti negali.</p> <p>4. Švietimo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigų, policijos ir kitų institucijų, įstaigų ir organizacijų darbuotojai, turintys duomenų, kad asmeniui (šeimai) reikalingos socialinės paslaugos, privalo apie tai nedelsdami informuoti asmens (šeimos) gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją. Tokiu atveju klausimas dėl socialinių paslaugų skyrimo svarstomas be asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjo, rūpintojo, aprūpintojo prašymo.</p> <p>5. Kreipimosi dėl socialinių paslaugų, išskyrus globos centrų teikiamas socialines paslaugas, prevencines socialines paslaugas, asmeniui (šeimai) tvarka reglamentuojama socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos apraše.</p>	
--	--	--

<p>14)17 ir 18 straipsniai pakeičiami taip:</p> <p>„17 straipsnis</p> <p>Žalos atlyginimas aukoms</p> <p>Valstybės narės užtikrina, kad prekybos žmonėmis aukos galėtų naudotis esamomis tyčinių smurtinių nusikaltimų aukoms taikomomis žalos atlyginimo sistemomis. Valstybės narės pagal savo nacionalinės teisės aktus gali įsteigti nacionalinį aukų fondą ar panašią priemonę, kad būtų galima išmokėti aukoms kompensaciją.</p> <p>;</p>	<p>BPK</p> <p>109 straipsnis. Civilinis ieškinys baudžiamajame procese</p> <p>Asmuo, dėl nusikalstamos veikos patyręs turtinės ar neturtinės žalos, turi teisę baudžiamajame procese pareikšti įtariamajam ar kaltinamajam arba už įtariamojo ar kaltinamojo veikas materialiai atsakingiems asmenims civilinį ieškinį. Teismas jį nagrinėja kartu su baudžiamąja byla. Kai civilinis ieškinys pareikštas ikiteisminio tyrimo metu, ikiteisminio tyrimo metu turi būti surinkti duomenys, patvirtinantys pareikšto civilinio ieškinio pagrindą ir dydį.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p> <p>Nr. IX-2336, 2004-07-08, <i>Žin.</i>, 2004, Nr. 115-4276 (2004-07-24)</p> <p>Nr. XI-1852, 2011-12-22, <i>Žin.</i>, 2011, Nr. 164-7797 (2011-12-31)</p> <p>117 straipsnis. Prokuroro pareiga pareikšti civilinį ieškinį</p> <p>Prokuroras, palaikantis kaltinimą, privalo pareikšti teisme civilinį ieškinį, jeigu šis nepareikštas, tais atvejais, kai nusikalstama veika padaryta žalos valstybei arba asmeniui, kuris dėl nepilnametystės, ligos, priklausomybės nuo kaltinamojo ar dėl kitų priežasčių negali ginti teisme teisėtų savo interesų.</p> <p>118 straipsnis. Žalos kompensavimas iš valstybės lėšų</p> <p>Jeigu kaltinamasis arba už jo veiksmus materialiai atsakingi asmenys neturi lėšų žalai atlyginti, įstatymų numatytais atvejais ir tvarka žala gali būti kompensuojama iš valstybės tam skirtų lėšų.</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p> <p>Nr. X-81, 2005-01-20, <i>Žin.</i>, 2005, Nr. 18-575 (2005-02-08)</p> <p>Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo įstatymas</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos</p> <p><...></p> <p>4. Smurtinis nusikaltimas – Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nurodyto nusikaltimo sudėties požymių turinti veika, kuria buvo tyčia atimta žmogaus gyvybė, sutrikdyta jo sveikata ar sukeltas fizinis skausmas, arba kita nusikaltimo žmogaus laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ar neliečiamumui sudėties požymių turinti veika. Smurtinių nusikaltimų sąrašą tvirtina Fondo programos vykdytojas.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i></p> <p>Nr. XIV-1713, 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-29, i. k. 2022-27302</p> <p>3 straipsnis. Asmenys, turintys teisę į smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą</p>	<p>Visiškias</p>

	<p>1. Teisę į smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimą pagal šį įstatymą turi nukentėjęs asmuo, kuriam teismas priteisė smurtiniu nusikaltimu padarytą turtinę ir (ar) neturtinę žalą. Pagal šį įstatymą taip pat kompensuojamos nukentėjusio asmens patirtos bylinėjimosi (proceso) išlaidos, kurias priteisė teismas, ir vykdymo išlaidos.</p> <p>4 straipsnis. Smurtiniais nusikaltimais padarytos žalos kompensavimo sąlygos</p> <p>1. Smurtiniais nusikaltimais padaryta žala šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims kompensuojama, jeigu yra visos šios sąlygos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) smurtinis nusikaltimas padarytas Lietuvos Respublikos teritorijoje arba laive ar orlaivyje su Lietuvos valstybės vėliava ar skiriamaisiais ženklais; 2) teismo priteista smurtiniu nusikaltimu padaryta žala neatlyginta; 3) prašymas kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą pateiktas ne vėliau kaip per 10 metų nuo teismo sprendimo, kuriuo priteista smurtiniu nusikaltimu padaryta žala, įsiteisėjimo, išskyrus atvejus, kai šis terminas praleistas dėl svarbių priežasčių. Praleisto šioje dalyje nurodyto termino atnaujinimo klausimą sprendžia teismas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. <p>2. Laikoma, kad teismo priteista smurtiniu nusikaltimu padaryta žala neatlyginta, jeigu yra visos šios sąlygos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) žalos savanoriškai neatlygino už žalą atsakingas asmuo; 2) antstolis neturėjo objektyvių galimybių išieškoti priteistą žalos atlyginimą; 3) už žalą atsakingo asmens atlygintos, iš už žalą atsakingo asmens išieškotos žalos, iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, užsienio valstybių kompetentingų institucijų ar kitų asmenų kompensuotos žalos bendra suma nesiekia šio įstatymo 7 straipsnyje nustatyto maksimalaus kompensuojamos žalos dydžio. <p>5 straipsnis. Prašymas kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą</p> <p>1. Prašymo kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą formą tvirtina Fondo programos vykdytojas.</p> <p>2. Kartu su prašymu kompensuoti smurtiniu nusikaltimu padarytą žalą asmuo turi pateikti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas patvirtinančius dokumentus. Šių dokumentų sąrašą tvirtina Fondo programos vykdytojas.</p>	
<p><i>18 straipsnis</i></p> <p>Prevencija</p> <p>1. Valstybės narės, atsižvelgdamos į įvairių prekybos žmonėmis formų ypatumus, imasi atitinkamų priemonių, kaip antai švietimas, mokymas ir informavimo kampanijos, kai aktualu,</p>	<p>Policijos įstatymas</p> <p>5 straipsnis. Policijos uždaviniai</p> <p>1. Policijos uždaviniai yra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) žmogaus teisių ir laisvių apsauga; 2) asmens, visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimas; 	Visiškas

<p>ypatingą dėmesį skirdamos interneto aspektui, kad atgrasytų nuo visų formų išnaudojimą, susijusį su prekyba žmonėmis, skatinančios paklausos ir ją mažintų.</p> <p>2. Valstybės narės, veikdamos lyčiai atžvalgiais ir vaikams palankiais būdais, taip pat ir internetu, ir, kai tinkama, bendradarbiaudamos su atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, kaip antai privačiuoju sektoriumi, imasi įgyvendinti atitinkamas priemones, pavyzdžiui, informavimo ir sąmoningumo didinimo kampanijas, mokslinių tyrimų ir švietimo programas, įskaitant skaitmeninio raštingumo ir skaitmeninių įgūdžių propagavimą, kuriomis siekiama didinti informuotumą ir mažinti riziką žmonėms, visų pirma vaikams ir asmenims su negalia, tapti prekybos žmonėmis aukomis.“</p>	<p>3) neatidėliotinos pagalbos teikimas asmenims, kai ji būtina dėl jų fizinio ar psichinio bejėgiškumo, taip pat asmenims, nukentėjusiems nuo nusikalstamų veikų, administracinių teisės pažeidimų (nusižengimų), ekstremaliųjų situacijų ar panašių veiksnių;</p> <p>4) nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų (nusižengimų) prevencija;</p> <p>5) nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų (nusižengimų) atskleidimas ir tyrimas;</p> <p>6) eismo automobilių keliais priežiūra.</p> <p>2. Policijos uždavinių įgyvendinimo ypatumai diplomatinėse atstovybėse, karinėse teritorijose ir kituose specialaus teisinio režimo objektuose gali būti nustatyti kituose įstatymuose ir tarptautiniuose teisės aktuose.</p> <p>11 straipsnis. Policijos bendradarbiavimas su kitomis valstybės, savivaldybių institucijomis ir visuomene</p> <p>1. Policija įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijomis.</p> <p>2. Policija bendradarbiauja su kitomis valstybės ar savivaldybių institucijomis, įstaigomis, asociacijomis, kitais asmenimis, įgyvendindama nusikalstamų veikų kontrolės, prevencijos, kitas programas ir kitaip įtraukdama juos į šią veiklą. Policija ypatingą dėmesį skiria bendradarbiavimui su visuomene, siekdama, kad būtų teikiama abipusė pagalba ir visuomenės nariai dalyvautų užtikrinant viešąją tvarką, asmens ir visuomenės saugumą.</p> <p>3. Policija įstatymų ir (ar) kitų teisės aktų nustatyta tvarka bendradarbiauja su viešosios informacijos rengėjais ir skleidėjais. Policija gali pati rengti ir leisti visuomenės informavimo priemones, kuriose teikiama informacija apie nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų (nusižengimų) prevencijos priemonių, policijos uždavinių įgyvendinimą ir skelbiama kita su policijos veikla susijusi informacija.</p> <p>4. Policija remia ir inicijuoja įvairias prevencines ir teisinio švietimo programas, propaguoja teises žinias mokymo įstaigose, visuomenės informavimo priemonėse.</p> <p>Kovos su prekyba žmonėmis planas</p> <p><...></p> <p>IV SKYRIUS</p> <p>VEIKSMŲ PLANO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, ASIGNAVIMAI, VERTINIMO KRITERIJAI IR JŲ REIKŠMĖS, ATSAKINGI VYKDYTOJAI</p> <p><...></p>	
--	--	--

	<p>Uždavinys – stiprinti kovą su prekyba žmonėmis bendradarbiaujant tarpinstituciniu ir tarptautiniu lygmenimis</p> <p><...></p> <p>Uždavinys – didinti teisėsaugos pareigūnų, prokurorų, teisėjų gebėjimą atpažinti prekybos žmonėmis atvejus ir efektyviai vykdyti baudžiamąjį persekiojimą</p> <p><...></p> <p>Uždavinys – gerinti specialistų gebėjimus laiku ir tinkamai atpažinti prekybos žmonėmis aukas bei, atliepiančių aukų poreikius, nukreipti ir suteikti tinkamą pagalbą</p> <p><...></p> <p>Uždavinys – užtikrinti veiksmingą prevencinių priemonių prieš prekybą žmonėmis įgyvendinimą</p> <p><...></p>	
<p>15) įterpiami šie straipsniai:</p> <p><i>„18a straipsnis</i></p> <p>Nusikalstamos veikos, susijusios su naudojimosi prekybos žmonėmis aukos teikiamomis paslaugomis</p> <p>1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kuriomis užtikrinama, kad sąmoningas naudojimasis 2 straipsnyje nurodytos nusikalstamos veikos aukos teikiamomis paslaugomis būtų laikomas nusikalstama veika, kai auka yra išnaudojama, kad teiktų tokias paslaugas, ir kai paslaugų naudotojas veikė žinodamas, kad paslaugą teikiantis asmuo yra 2 straipsnyje nurodytos nusikalstamos veikos auka.</p> <p>2. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad už 1 dalyje nurodytą nusikalstamą veiką būtų baudžiama taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas.</p>	<p>BK</p> <p>147² straipsnis. Naudojimas asmens priverstiniu darbu ar paslaugomis</p> <p>1. Tas, kas naudojosi žmogaus darbu ar teikiamomis paslaugomis, įskaitant prostituciją, žinodamas ar turėdamas ir galėdamas žinoti, kad asmuo šį darbą dirba ar šias paslaugas teikia dėl to, kad prieš jį išnaudojimo tikslais buvo panaudotas fizinis smurtas, grasinimai, apgaulė arba kiti šio kodekso 147 straipsnyje nurodyti būdai, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.</p> <p>2. Asmuo, kuris padarė šiame straipsnyje numatytą veiką, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis iki jo pripažinimo įtariamuoju savanoriškai apie tai pranešė teisėsaugos institucijai ir aktyviai bendradarbiavo nustatant nuo prekybos žmonėmis (147 straipsnis) ar vaiko pirkimo arba pardavimo (157 straipsnis) nukentėjusį asmenį ir išaiškinant kurią nors iš šių nusikalstamų veikų.</p> <p>3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.</p> <p><i>Kodeksas papildytas straipsniu:</i></p> <p><i>Nr. XI-2198, 2012-06-30, Žin., 2012, Nr. 82-4276 (2012-07-13)</i></p>	Visiškas
<p><i>18b straipsnis</i></p> <p>Mokymas</p> <p>1. Valstybės narės skatina rengti arba siūlo nuolatinius ir specializuotus mokymus specialistams, kuriems gali tekti susidurti su prekybos žmonėmis aukomis ar potencialiomis aukomis, be kita ko, pirminės grandies policijos pareigūnams, teismų darbuotojams, pagalbos ir</p>	<p>Teismų įstatymas</p> <p>92 straipsnis. Teisėjų mokymo rūšys</p> <p>1. Teisėjams nustatomas įvadinis mokymas ir privalomasis kvalifikacijos kėlimas.</p> <p>2. Įvadinis mokymas skiriamas asmenims, pirmą kartą paskirtiems apylinkės teismo teisėjais, jų žinioms plėsti ir profesiniams įgūdžiams formuoti. Teisėjo įvadinis mokymas prieš jam pradėdant eiti teisėjo pareigas trunka ne mažiau kaip mėnesį.</p>	Visiškas

<p>paramos tarnybų personalui, darbo inspektoriams, socialinių tarnybų ir sveikatos priežiūros darbuotojams, kad jie galėtų užkirsti kelią prekybai žmonėmis ir su ja kovoti ir kad būtų išvengiama antrinės viktimizacijos, taip pat kad jie galėtų aptikti, nustatyti aukas, joms padėti, teikti joms paramą ir jas apsaugoti. Toks mokymas turi būti pagrįstas žmogaus teisėmis, orientuotas į aukas ir atžvalgas lyčiai, negaliai ir vaiko interesams.</p> <p>2. Nedarant poveikio teismų nepriklausomumui ir teismų sistemos organizavimo skirtumams visoje Sąjungoje, valstybės nares skatina rengti tiek bendro pobūdžio, tiek specializuotus mokymus baudžiamajame procese dalyvaujantiems teisėjams ir prokurorams, kad jie galėtų užkirsti kelią prekybai žmonėmis ir su ja kovoti ir būtų išvengiama antrinės viktimizacijos, taip pat aptikti, nustatyti, padėti, remti ir apsaugoti aukas. Toks mokymas turi būti pagrįstas žmogaus teisėmis, orientuotas į aukas ir atžvalgas lyčiai, negaliai ir vaiko interesams.“;</p>	<p>3. Privalomasis kvalifikacijos kėlimas – specialių profesinių žinių plėtimas ir įgūdžių formavimas, skirtas teisėjams:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kai paaukštinamos jų pareigos; 2) paskirtiems ar perkeltiems iš bendrosios kompetencijos teismo į specializuotą teismą ir atvirkščiai, taip pat kitais atvejais, kai keičiasi teisėjo specializacija; 3) kai iš esmės pasikeičia visuomeninių santykių teisinis reglamentavimas; 4) ne rečiau kaip kas penkeri metai, skaičiuojant nuo ankstesnio mokymo; 5) kitais reikiama atvejais. <p>93 straipsnis. Teisėjų, teismo tarnautojų mokymo organizavimas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teisėjų mokymo programas, suderinusi su Teisingumo ministerija, tvirtina Teisėjų taryba. 2. Teisėjų mokymą, taip pat teismo valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto (toliau – darbuotojai), centralizuotą mokymą ir kvalifikacijos kėlimą, išskyrus įstatymuose numatytus atvejus, organizuoja Nacionalinė teismų administracija. <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. X-611, 2006-05-23, Žin., 2006, Nr. 60-2121 (2006-05-27) Nr. XI-1482, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13) Nr. XII-295, 2013-05-14, Žin., 2013, Nr. 57-2839 (2013-06-01)</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XIII-2372, 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-1283</p> <p>94 straipsnis. Teisėjų, teismo tarnautojų mokymo finansavimas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teisėjų mokymą, taip pat šio Įstatymo 93 straipsnio 2 dalyje numatytą teismo valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymą finansuoja valstybė. Tam Nacionalinei teismų administracijai pagal atskirą programą numatomos lėšos mokymui organizuoti, metodinei medžiagai rengti ir leisti bei kitoms mokymo išlaidoms. 2. Teismų išlaidų sąmatose teisėjų planiniam mokymui numatomos lėšos, kurios turi sudaryti ne mažiau kaip 1,5 procento teisėjų darbo užmokesčiui skirtų asignavimų. <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XI-1482, 2011-06-21, Žin., 2011, Nr. 85-4128 (2011-07-13)</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i> Nr. XIII-2372, 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-08-05, i. k. 2019-12836</p> <p>Policijos įstatymas</p> <p>19 straipsnis. Policijos generalinis komisaras ir policijos generalinio komisaro pavaduotojai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Policijos generalinis komisaras: <p><...>.</p>
---	---

10) tvirtina policijos pareigūnų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo programas; <...>.

Prokuratūros įstatymas

32 straipsnis. Prokurorų mokymas

1. Prokurorų mokymas:

1) mokymas prokurorų stažuotės metu – profesinių įgūdžių formavimas;

2) kvalifikacijos kėlimas – profesinių žinių plėtimas ir įgūdžių tobulinimas.

2. Prokurorų mokymą prokurorų stažuotės metu ir kvalifikacijos kėlimą organizuoja Generalinė prokuratūra.

3. Prokuratūra turi sudaryti sąlygas prokurorams savarankiškai kelti kvalifikaciją.

4. Prokuroras jo paties sutikimu gali būti siunčiamas kelti kvalifikacijos ne ilgiau kaip vienerius metus. Šis laikotarpis įskaitomas į tarnybos prokuroru stažą, prokurorui mokamas iki mokymosi laikotarpio nustatytas darbo užmokestis ir garantuojamos jo einamos pareigos.

5. Prokuroras, prokuratūros siuntimu kėlęs kvalifikaciją ilgiau kaip tris mėnesius ir per vienerius metus nuo kvalifikacijos kėlimo pabaigos atleistas iš tarnybos prokuratūroje pagal šio Įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 1–6, 9, 10, 14 punktus, 2 dalies 1 ir 3 punktus, privalo atlyginti dėl jo kvalifikacijos kėlimo prokuratūros turėtas išlaidas per paskutinius dvejus metus.

6. Prokurorų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo išlaidų apmokėjimo tvarką nustato generalinis prokuroras.

7. Prokurorų mokymą ir kvalifikacijos kėlimą finansuoja valstybė. Prokuratūros išlaidų sąmatoje prokurorų mokymui ir kvalifikacijos kėlimui turi būti numatytos lėšos, sudarančios ne mažiau kaip 1 procentą ir ne daugiau kaip 3 procentus prokurorų darbo užmokesčiui skirtų asignavimų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1661](#), 2008-07-01, Žin., 2008, Nr. [81-3173](#) (2008-07-17)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-898](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-28, i. k. 2017-21494

Kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planas

<...>

3. Veiksmų planas skirtas užtikrinti Lietuvos pažangą kovoje su prekyba žmonėmis: gerinant nukentėjusiųjų ar galėjusių nukentėti nuo prekybos žmonėmis asmenų nukreipimą pagalbai, stiprinant specialistų gebėjimus atpažinti prekybos žmonėmis aukas, efektyvinant baudžiamąjį persekiojimą, taikant į tikslines grupes orientuotas prevencines priemones, užtikrinant tarpinstitucinį ir tarpsektorinį bendradarbiavimą koordinuojant bendrus veiksmus.

<...>

	<p>11. Jungtinių Amerikos Valstijų valstybės departamento 2023 m. tarptautinės kovos su prekyba žmonėmis ataskaitoje teigiama, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė pilnai atitinka minimalius prekybos žmonėmis panaikinimo standartus. Per šį ataskaitinį laikotarpį Vyriausybė ir toliau demonstravo rimtas bei nuolatinės pastangas, todėl Lietuva liko priskirta 1-ai grupei (aukščiausiai), tačiau siūlytina daugiau dėmesio atkreipti į esamas spragas: nuosekliai įgyvendinti formalius aukų nustatymo ir nukreipimo pagalbai mechanizmus visoje šalyje, ypač kaimo vietovėse; apmokyti tyrėjus ir prokurorus, kaip taikyti į auką orientuotą požiūrį bei tirti bylas, įskaitant įrodymų rinkimą kaltinimams pagrįsti; teikti kompetentingą teisinę pagalbą aukoms bendradarbiaujančioms su teisėsauga; paskirti nepriklausomą nuo Vidaus reikalų ministerijos nacionalinį pranešėją, kuris stebėtų bei vertintų Vyriausybės veiksmus ir vadovautų kovos su prekyba žmonėmis pastangoms ir kt.</p>	
<p>16)19 straipsnis pakeičiamas taip: <i>„19 straipsnis</i> Nacionaliniai kovos su prekyba žmonėmis koordinatoriai arba lygiaverčiai mechanizmai ir nepriklausomos įstaigos 1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad įsteigtų nacionalinius kovos su prekyba žmonėmis koordinatorius arba lygiaverčius mechanizmus ir suteiktų jiems pakankamus išteklius, būtinus veiksmingam jų funkcijų vykdymui. Nacionalinis kovos su prekyba žmonėmis koordinatorius arba lygiavertis mechanizmas bendradarbiauja su atitinkamomis nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos įstaigomis bei agentūromis, visų pirma teisėsaugos institucijomis, su nacionaliniais nukreipimo mechanizmais, ir su šioje srityje veikiančiomis atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis. 2. Tokių nacionalinių kovos su prekyba žmonėmis koordinatorių arba lygiaverčių mechanizmų užduotys, be kita ko, yra analizuoti prekybos žmonėmis tendencijas, vertinti kovos su prekyba žmonėmis rezultatus, taip pat rinkti statistinius duomenis glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamomis šioje srityje</p>	<p>Kovos su prekyba žmonėmis planas <...>. 13. Veiksmų plano priemonės įgyvendina Vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Nacionalinė teismų administracija, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – Specialiųjų tyrimų tarnyba) Nacionalinis transplantacijos biuras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Nacionalinis transplantacijos biuras), Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas), Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas), Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba), Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Informatikos ir ryšių departamentas), Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija), Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba), Lietuvos savivaldybių asociacija, savivaldybės ir Nacionalinė asociacija prieš prekybą žmonėmis. 15. Veiksmų plano įgyvendinimą koordinuoja Vidaus reikalų ministerija.</p>	<p>Visiškas</p>

<p>veikiančiomis pilietinės visuomenės organizacijomis, ir teikti ataskaitas. Nacionalinių kovos su prekyba žmonėmis koordinatorių arba lygiaverčių mechanizmų užduotys taip pat gali būti šios:</p> <p>a) parengti reagavimo nenumatytais atvejais planus siekiant užkirsti kelią prekybos žmonėmis grėsmei didelio masto ekstremaliųjų situacijų atvejui;</p> <p>b) propaguoti, koordinuoti ir, kai tinkama, finansuoti kovos su prekyba žmonėmis programas.</p>	<p>16. Veiksmų planas viešinamas Vidaus reikalų ministerijos ir kitų Veiksmų plano priemonės įgyvendinančių institucijų, įstaigų ir organizacijų veiklos viešinimo priemonėmis.</p> <p>Nutarimas dėl kovos su prekyba žmonėmis koordinavimo</p> <p><...></p> <p>Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:</p> <p>1. Sudaryti šios institucinės sudėties kovos su prekyba žmonėmis koordinavimo komisiją (toliau – Komisija):</p> <p>vidaus reikalų ministras (Komisijos pirmininkas);</p> <p>socialinės apsaugos ir darbo ministras (Komisijos pirmininko pavaduotojas);</p> <p>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atstovas (Komisijos sekretorius);</p> <p>Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotojas (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento vyriausiasis prokuroras);</p> <p>Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pavaduotojas);</p> <p>Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktorius (pakaitinis narys – Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus pavaduotojas);</p> <p>Ministro Pirmininko patarėjas (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės vadovas);</p> <p>Nacionalinės teismų administracijos direktorius (pakaitinis narys – Nacionalinės teismų administracijos direktoriaus pavaduotojas);</p> <p>policijos generalinis komisaras (pakaitinis narys – policijos generalinio komisaro pavaduotojas);</p> <p>susisiekimo viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos kancleris);</p> <p>sveikatos apsaugos viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos kancleris);</p> <p>švietimo, mokslo ir sporto viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kancleris);</p> <p>teisingumo viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos kancleris);</p> <p>Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorius (pakaitinis narys – Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pavaduotojas);</p> <p>užsienio reikalų viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos kancleris);</p>	
--	---	--

	<p>Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vadas (pakaitinis narys – Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vado pavaduotojas);</p> <p>Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus pavaduotojas (pakaitinis narys – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kancleris);</p> <p>žemės ūkio viceministras (pakaitinis narys – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos kancleris);</p> <p>Lietuvos savivaldybių asociacijos administracijos direktorius (pakaitinis narys – Lietuvos savivaldybių asociacijos administracijos direktoriaus pavaduotojas);</p> <p>Lietuvos logistikos asociacijos prezidentas (pakaitinis narys – Lietuvos logistikos asociacijos viceprezidentas);</p> <p>Nacionalinės asociacijos prieš prekybą žmonėmis vadovas (pakaitinis narys – kitas Nacionalinės asociacijos prieš prekybą žmonėmis atstovas);</p> <p>Nacionalinio transplantacijos biuro prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktorius (pakaitinis narys – kitas Nacionalinio transplantacijos biuro prie Sveikatos apsaugos ministerijos atstovas);</p> <p>Lietuvos profesinių sąjungų Aljanso pirmininkas (pakaitinis narys – kitas Lietuvos profesinių sąjungų Aljanso atstovas);</p> <p>Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkas (pakaitinis narys – kitas Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos atstovas);</p> <p>Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro vadovas (pakaitinis narys – kitas Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro atstovas).</p> <p>2. Nustatyti, kad:</p> <p>2.1. Komisija atlieka šias užduotis:</p> <p>2.1.1. koordinuoja valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų kovos su prekyba žmonėmis priemones ir veiksmus;</p> <p>2.1.2. nustato kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų prioritetus Vidaus reikalų ministerijos rengiamam ir vidaus reikalų ministro tvirtinamam 3 metų laikotarpio Kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planui (toliau – Planas), teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl jų kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų įtraukimo į Planą ir jų įgyvendinimo, analizuoja Komisijai pateiktą šio nutarimo 2.5 papunktyje nurodytą informaciją;</p> <p>2.1.3. vertina nacionalinio pranešėjo kovos su prekyba žmonėmis klausimais, Europos Tarybos kovos su prekyba žmonėmis ekspertų grupės (GRETA) ir kitų tarptautinių institucijų bei organizacijų pasiūlymus dėl tolesnės Lietuvos Respublikos pažangos kovoje su prekyba žmonėmis ir siūlo subjektams, nurodytiems šiame papunktyje, taip pat valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms sprendimus dėl šių pasiūlymų įgyvendinimo;</p>	
--	--	--

<p>3. Valstybės narės taip pat gali įsteigti nepriklausomas įstaigas, kurių vaidmuo gali būti, be kita ko, stebėti kovos su prekyba žmonėmis priemonių įgyvendinimą ir poveikį, teikti ataskaitas klausimais, kuriems reikia ypatingo kompetentingų nacionalinių institucijų dėmesio, ir atlikti pagrindinių prekybos žmonėmis priežasčių ir tendencijų vertinimus. Jei tokia nepriklausoma įstaiga įsteigiama, valstybės narės gali jai paskirti vieną ar daugiau 2 dalyje nurodytų užduočių.“</p> <p>;</p>	<p>2.1.4. analizuoja ir vertina iškilusius prekybos žmonėmis klausimus padidėjus prekybos žmonėmis rizikai Lietuvos Respublikoje ir teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, tarptautinėms ir nevyriausybiniams organizacijoms pasiūlymus dėl jų sprendimo;</p> <p>2.1.5. teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, tarptautinėms ir nevyriausybiniams organizacijoms pasiūlymus dėl jų veiklos tobulinimo ir bendradarbiavimo kovos su prekyba žmonėmis srityje;</p> <p>2.2. Komisija turi teisę pasitelkti ekspertus Komisijos sprendžiamiems klausimams nagrinėti;</p> <p>2.3. Komisijos veikloje stebėtojo teisėmis turi teisę dalyvauti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius arba kitas Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos atstovas;</p> <p>2.4. Komisija visuomenės informavimo priemonėmis viešina savo veiklos rezultatus, taip pat kasmet iki kovo 1 d. paskelbia savo veiklos ataskaitą Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje;</p> <p>2.5. valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos bei kitos organizacijos, kurių atstovai yra deleguoti į Komisijos institucinę sudėtį, atsižvelgdamos į Komisijos nustatytus kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų prioritetus, pagal kompetenciją (veiklos sritį) planuoja kovos su prekyba žmonėmis priemones ir veiksmus ir juos teikia Vidaus reikalų ministerijai įtraukti į Planą, taip pat juos įgyvendina ir kasmet iki vasario 15 d. Komisijai teikia informaciją apie į Planą įtrauktą kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų įgyvendinimo rezultatus.</p> <p><i>Pastaba. Be Kovos su prekybos žmonėmis plano papildomai kovos su prekyba žmonėmis stebėseną vykdo Lietuvos Seimo kontrolieriai: nuoroda: https://www.lrski.lt/veiklos-sritys/kovos-su-prekyba-zmonemis-stebesena/</i></p> <p><i>Pastaba – Lietuvoje yra kelios institucijos / įstaigos: Nacionalinė asociacija prieš prekybą žmonėmis (https://stop-trafficking.lt/); Dingusių žmonių šeimų paramos centras (https://missing.lt/); Kovos su prekyba žmonėmis ir išnaudojimu centras (https://anti-trafficking.lt/).</i></p> <p>Įsakymas dėl statistinių duomenų</p> <p><...></p> <p>6. Atsižvelgiant į 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos Nr. (ES) 2024/1712, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos 19a straipsnį, apibendrinta statistinių duomenų ir kitos informacijos apie prekybos žmonėmis padėtį ir kovos su prekyba žmonėmis priemones bei veiksmus ataskaita parengiama ir informacija</p>
--	---

	apie prekybą žmonėmis Europos Komisijai pateikiama kasmet ne vėliau kaip iki rugsėjo 30 d., o kai tai neįmanoma, vėliausiai iki gruodžio 31 d.	
<p>17)įterpiami šie straipsniai: „19a straipsnis Duomenų rinkimas ir statistika 1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų įdiegta nuasmenintų statistinių duomenų registravimo, rengimo ir teikimo sistema, kad būtų galima stebėti jų kovos su šioje direktyvoje nurodytomis nusikalstamomis veikomis sistemų veiksmingumą. 2. 1 dalyje nurodyti statistiniai duomenys turi apimti bent centriniu lygmeniu turimus duomenis apie:</p> <p>a)registruotų nustatytų ir numanomų 2 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų aukų skaičių, suskirstytą pagal registruojančią organizaciją, lytį, amžiaus grupes (vaikas / suaugęs asmuo), pilietybę ir išnaudojimo formą, laikantis nacionalinės teisės ir praktikos;</p> <p>b)asmenų, įtariamų padarius 2 straipsnyje nurodytas nusikalstamas veikas, skaičių, suskirstant duomenis pagal lytį, amžiaus grupes (vaikas / suaugęs asmuo), pilietybę ir išnaudojimo formą;</p> <p>c)asmenų, patrauktų baudžiamajon atsakomybėn už 2 straipsnyje nurodytas nusikalstamas veikas, skaičių, suskirstant duomenis pagal lytį, amžiaus grupes (vaikas / suaugęs asmuo), pilietybę, išnaudojimo formą ir galutinio sprendimo vykdyti baudžiamąjį persekiojimą pobūdį;</p> <p>d)baudžiamąjo persekiojimo nutarimų skaičių (t. y. kaltinimai padarius 2 straipsnyje nurodytas nusikalstamas veikas, kaltinimai padarius kitas nusikalstamas veikas, sprendimai nepareikšti kaltinimų, kita);</p> <p>e)asmenų, nuteistų už 2 straipsnyje nurodytas nusikalstamas veikas, skaičių, suskirstant</p>	<p><i>Pastaba: ataskaitos yra prieinamos:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -Lietuvos Seimo kontrolierių tinklalapyje: https://www.lrski.lt/teisine-informacija/tyrimai-ir-analizes/ (teikiama statistinė informacija apie prekybos žmonėmis nusikaltimus, teisinę aplinką ir rekomendacijas, kaip tobulinti teisės aktus); -Informatikos ir ryšių departamento tinklalapyje: https://ird.lt/lt/atviri-duomenys-2; ir https://www.ird.lt/lt/tvarkomu-valdomu-registru-ir-informaciniu-sistemu-paslaugos-3/integruotos-baudziamojo-proceso-informacines-sistemos-ibps-paslaugos-2 (teikiama informacija apie prekybos žmonėmis ir susijusių nusikaltimų statistiką šalyje pagal metus, nukentėjusiuosius ir kt. požymius / sąlygas); -Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tinklalapyje: https://vrm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/viesasis-saugumas-1/kova-su-prekyba-zmonemis-1/ (teikiamos metinės prekybos žmonėmis teisinio reguliavimo apžvalgos, situacija šalyje ir rekomendacijos valstybių, savivaldybių įstaigoms, institucijoms ir kitiems subjektams). 	Visiškas

<p>duomenis pagal lytį, amžiaus grupes (vaikas / suaugęs asmuo) ir pilietybę;</p> <p>f) teismų sprendimų (t. y. išteisinamųjų, apkaltinamųjų nuosprendžių, kita) dėl 2 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų skaičių;</p> <p>g) asmenų, įtariamų dėl 18a straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų, asmenų, patrauktų baudžiamojon atsakomybėn už tas veikas, ir asmenų, nuteistų už tas veikas, skaičių, suskirstant duomenis pagal lytį ir amžiaus grupes (vaikas / suaugęs asmuo).</p> <p>3. Valstybės narės kasmet, iš principo ne vėliau kaip rugsėjo 30 d. ir, kai tai neįmanoma, vėliausiai gruodžio 31 d., perduoda Komisijai 2 dalyje nurodytus praėjusių metų statistinius duomenis.</p>		
<p><i>19b straipsnis</i></p> <p>Nacionalinis kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planas</p> <p>1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2028 m. liepos 15 d. priima savo nacionalinius kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planus, parengtus ir įgyvendinamus konsultuojantis su 19 straipsnyje nurodytais nacionaliniais kovos su prekyba žmonėmis koordinatoriais arba lygiaverčiais mechanizmais, su nepriklausomomis įstaigomis ir su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, veikiančiais prekybos žmonėmis prevencijos ir kovos su ja srityje. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniai kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planai būtų peržiūrimi ir atnaujinami reguliariai, ne rečiau kaip kas penkerius metus.</p> <p>2. Nacionaliniai kovos su prekyba žmonėmis planai gali apimti šiuos elementus:</p> <p>a) kovos su prekyba žmonėmis visų formų išnaudojimui tikslai, prioritetai ir priemonės, įskaitant specialias priemones aukomis tapusiems vaikams;</p>	<p><i>Pastaba – šiuo metu yra parengtas ir galiojantis Kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planas. Galiojančio plano redakcija: nuoroda.</i></p>	<p>Visiškas</p>

<p>b)prevencinės priemonės, pavyzdžiui, švietimas, informuotumo didinimo kampanijos ir mokymai, taip pat prevencinės priemonės, kurių, kai aktualu, būtų imamasi kaip neatidėliotinų priemonių reaguojant į humanitarinių krizių keliamą prekybos žmonėmis riziką;</p> <p>c)priemonės, kuriomis stiprinama kova su prekyba žmonėmis, įskaitant tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo prekybos žmonėmis bylose gerinimą ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimą;</p> <p>d)priemonės, stiprinančios ankstyvą prekybos žmonėmis aukų nustatymą, pagalbos ir paramos joms teikimą ir jų apsaugą;</p> <p>e)nacionalinių kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planų įgyvendinimo reguliarios stebėsenos ir vertinimo procedūros.</p> <p>3. Valstybės narės per tris mėnesius nuo savo nacionalinių kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planų ir visų jų atnaujinimų priėmimo pateikia juos Komisijai.</p> <p>4. Nacionaliniai kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planai skelbiami viešai.“</p> <p>;</p>		
<p>18)20 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„20 straipsnis</p> <p>Sąjungos kovos su prekyba žmonėmis strategijos koordinavimas</p> <p>1. Siekdamas prisidėti prie koordinuotos ir konsoliduotos Sąjungos kovos su prekyba žmonėmis strategijos, valstybės narės palengvina ES kovos su prekyba žmonėmis koordinatoriaus (toliau – ES KPŽK) užduočių vykdymą. Kovos su prekyba žmonėmis koordinatoriui valstybės narės visų pirma perduoda bent jau 19 straipsnyje nurodytą informaciją.</p> <p>2. Siekiant užtikrinti nuoseklų ir visapusišką požiūrį, ES KPŽK užtikrina koordinavimą su nacionaliniais kovos su prekyba žmonėmis koordinatoriais arba lygiaverčiais mechanizmais, nepriklausomomis įstaigomis,</p>	<p>Nutarimas dėl kovos su prekybos žmonėmis koordinavimo</p> <p>2.1. Komisija atlieka šias užduotis:</p> <p><...></p> <p>2.1.2. nustato kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų prioritetus Vidaus reikalų ministerijos rengiamam ir vidaus reikalų ministro tvirtinamam 3 metų laikotarpio Kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planui (toliau – Planas), teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl jų kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų įtraukimo į Planą ir jų įgyvendinimo, analizuoja Komisijai pateiktą šio nutarimo 2.5 papunktyje nurodytą informaciją;</p> <p>2.1.3. vertina nacionalinio pranešėjo kovos su prekyba žmonėmis klausimais, Europos Tarybos kovos su prekyba žmonėmis ekspertų grupės (GRETA) ir kitų tarptautinių institucijų bei organizacijų pasiūlymus dėl tolesnės Lietuvos Respublikos pažangos kovojant su prekyba žmonėmis ir siūlo subjektams, nurodytiems šiame papunktyje, taip pat valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms sprendimus dėl šių pasiūlymų įgyvendinimo;</p> <p>2.1.4. analizuoja ir vertina iškilusius prekybos žmonėmis klausimus padidėjus prekybos žmonėmis rizikai Lietuvos Respublikoje ir teikia valstybės ir</p>	

<p>Sąjungos agentūromis ir atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis, veikiančiomis šioje srityje, be kita ko, ES KPŽK indėlio į Komisijos kas dvejus metus teikiamas ataskaitas apie pažangą, padarytą kovojant su prekyba žmonėmis, tikslais.“</p> <p>;</p>	<p>savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, tarptautinėms ir nevyriausybiniams organizacijoms pasiūlymus dėl jų sprendimo;</p> <p>2.1.5. teikia valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, tarptautinėms ir nevyriausybiniams organizacijoms pasiūlymus dėl jų veiklos tobulinimo ir bendradarbiavimo kovos su prekyba žmonėmis srityje;</p> <p><...></p> <p>2.5. valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos bei kitos organizacijos, kurių atstovai yra deleguoti į Komisijos institucinę sudėtį, atsižvelgdamos į Komisijos nustatytus kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų prioritetus, pagal kompetenciją (veiklos sritį) planuoja kovos su prekyba žmonėmis priemones ir veiksmus ir juos teikia Vidaus reikalų ministerijai įtraukti į Planą, taip pat juos įgyvendina ir kasmet iki vasario 15 d. Komisijai teikia informaciją apie į Planą įtrauktą kovos su prekyba žmonėmis priemonių ir veiksmų įgyvendinimo rezultatus.</p>	
<p>19)23 straipsnis papildomas šia dalimi:</p> <p>„3. Ne vėliau kaip 2030 m. liepos 15 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje įvertinama, koku mastu valstybės narės ėmėsi būtinų priemonių, kad būtų laikomasi šios direktyvos, ir įvertinamas tų priemonių poveikis.“.</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p>	
<p><i>2 straipsnis</i></p> <p>Perkėlimas į nacionalinę teisę</p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigalioję įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi, ne vėliau kaip 2026 m. liepos 15 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.</p> <p>Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.</p> <p>2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.</p>	<p>BK projektas</p> <p>13 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas</p> <p><...>.</p> <p>„42. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1712, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos.“</p> <p>ANK projektas</p> <p>4 straipsnis. Kodekso priedo pakeitimas</p> <p>„123. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1712, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos.“</p> <p>Pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims projektas</p> <p>5 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas</p> <p>Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>Lietuvos Respublikos</p>	

	<p>pagalbos nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiems asmenims įstatymo priedas</p> <p>ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI</p> <p>1. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2024/1712/ES kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos.</p> <p><...></p> <p>Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 1,2, 23 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>4 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas</p> <p>Pakeisti Įstatymo priedo 1 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„1. 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1712.“</p>	
<p><i>3 straipsnis</i></p> <p>Įsigaliojimas</p> <p>Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo <i>Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje</i>.</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p>	
<p><i>4 straipsnis</i></p> <p>Adresatai</p> <p>Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.</p>	<p><i>Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į Lietuvos nacionalinę teisę veiksmų.</i></p>	